

ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାକ୍ ବାଣୀ

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ
وَأَتَمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي
وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا
(سورة المائدة: 4)

ଅନୁବାଦ- ଆଜି ଆମେ ତୁମମାନଙ୍କ (କଲ୍ୟାଣ) ସକାଶେ ତୁମମାନଙ୍କ ଧର୍ମକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ ଓ ତୁମମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମର ଅନୁଗ୍ରହକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଅଛୁ ଏବଂ ତୁମମାନଙ୍କ ସକାଶେ 'ଇସଲାମକୁ' ଧର୍ମ ରୂପେ ପସନ୍ଦ କରିଅଛୁ ।

(ଅଲ୍‌ମାଜିଦା: ୪)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مُحَمَّدٌ وَنُصَلِّيَ عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ وَعَلَى عِبَادِهِ الْمُسَبِّحِ الْمُؤَعَّدِ

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ

ଖଣ୍ଡ

6

ବାର୍ଷିକ ଦେୟ: ୫୦୦/-

29 ଏପ୍ରିଲ 2021

Weekly
BADAR
Qadian
Odia

www.akhbarbadarqadian.in

29 ଶହାଦତ୍ 1400 ହି.ଶ

16 ରମଜାନ 1442 ହି.କ

ସଂଖ୍ୟା

17

ସମ୍ପାଦକ :

କମରୁଲ ହକ୍ ଖାନ୍

ସହ-ସମ୍ପାଦକ :

ମକସୁଦ୍ ଅଲୀ ଖାନ୍

ଅନୁମୋଦନ ଖବର

ଅଲ୍ଲାଃତାଲାକ୍ ଅସୀମ ଦୟା ବଳରୁ ସମ୍ଭବନା ହଜରତ ଅମିରୁଲ୍ ମୁମିନିନ୍ ଖଲିଫ୍‌ତୁଲ୍ ମସିହ ପଂଚମ^୯କୁଶଳ ଓ ମଙ୍ଗଳରେ ଅଛନ୍ତି । (ଅଲ୍‌ହଫଦୋଲିଲ୍ଲାଃ)

ହୁଜୁର ଅନ୍‌ୱର^୯ଙ୍କ ସୁସ୍ଥ, ସବଳ, ଦୀର୍ଘାୟୁ, ମହାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବିଶେଷ ସୁରକ୍ଷାରେ ରହିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ଦୁଆ କରିଚାଲନ୍ତୁ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ହୁଜୁର^୯ଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସୁରକ୍ଷା, ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସମର୍ଥନ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

॥ ଆମିନ୍ ॥

ଅଲ୍ଲାହୁମ୍ବା ଶୈୟଦ୍ ଇମାମନା ବେରୁହିଲ୍ କୁଦୁସ୍ ଓ ବାରିକଲନା ଫି'ଉମ୍‌ରିହି ଓ ଅମ୍‌ରିହି ॥

ମୋ ଉପରେ ହୋଇଥିବା ଐଶିବାଣୀ ଦ୍ୱାରା ଏ ଜାତିକୁ ଓ ଇସଲାମକୁ ଲାଭ ହେଉଅଛି । ଏହି ସ୍ତର/ମାନକ ହେଉଛି ବହୁତ ବଡ଼ ସ୍ତର/ମାନକ ଯାହା ତାକୁ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ତରଫରୁ ହେବାର ପ୍ରମାଣ ଦେଇଥାଏ ।

ଦୁଇରତ ମସିହ ମରଦ^୯ଙ୍କ ନୀତି ବାଣୀ

“ଦୁଃଖର କଥା ହେଉଛି ଏହା କି ଲୋକମାନେ ଛୋଟ ଛୋଟ ମାମୁଲି ଐଶିବାଣୀର ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏବଂ ମାମୁଲି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖି ଅହଙ୍କାରୀ ହୋଇଯାଉଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ଭାବିପାରୁନାହାନ୍ତି ଯେ କେଉଁ ଐଶିବାଣୀ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଓ କେଉଁ ଐଶିବାଣୀଗୁଡ଼ିକ ଶୈତାନର ହସ୍ତକ୍ଷେପରୁ ପବିତ୍ର ଓ ତାହାର ସ୍ତର କଣ ? ତାହାର ସ୍ତର ହେଉଛି ଏହା କି ସେହି (ଇଶ୍ୱରୀୟ ସ୍ୱର୍ଗବାଣୀ) ସହିତ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ ରହିଥିବ । ଅଦୃଶ୍ୟ ଜ୍ଞାନର ଶକ୍ତି ଥିବ ଏବଂ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ ତା ସହିତ ଥିବ । ଅନ୍ୟଥା ତାହା ନିର୍ବୋଧ କଥା ହେବ ଯାହା ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ଜଳସାରେ ଦୂରରେ ବସି ଜଣେ ମହାନ ସମ୍ରାଟଙ୍କ କଥାକୁ ଆଂଶିକ ଭାବେ ଶୁଣିନିଏ ଓ ଆସି କୁହେ ଯେ ମୁଁ ଅମ୍ଭକୁ ସମ୍ରାଟଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଛି, ତେବେ ସେଥିରୁ ତାକୁ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କଣ ଲାଭ ମିଳିବ ? ସମ୍ରାଟଙ୍କ ନିକଟତର ହେବା ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଯାହାକୁ ଦେଖି ଜଣେ ଜ୍ଞାନୀ ଏହା ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଲାଗେ ଯେ ଅମ୍ଭକୁ ଲୋକ ବାସ୍ତବରେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ସହିତ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରିଛି ଓ ସମୋଧିତ ହୋଇଛି । ଯଦି ମୋ ଉପରେ

ହୋଇଥିବା ଐଶିବାଣୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ମାମୁଲି ଓ ଅଦରକାରୀ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଓ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ ନଥାନ୍ତା, ତେବେ ମୁଁ ସେ ସବୁକୁ ତୁଚ୍ଛ ମଣିଥାନ୍ତି । ଲେଖିରାମ୍ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ପେଶଗୋଇ ଭଳି ଗୋଟିଏ ପେଶଗୋଇ ତ ମତେ କିଏ ଭଲ ବତାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ମୋ ଉପରେ ହୋଇଥିବା ଐଶିବାଣୀ ଦ୍ୱାରା ଏ ଜାତିକୁ ଓ ଇସଲାମକୁ ଲାଭ ହେଉଅଛି । ଏହି ସ୍ତର/ମାନକ ହେଉଛି ବହୁତ ବଡ଼ ସ୍ତର/ମାନକ ଯାହା ତାକୁ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ତରଫରୁ ହେବାର ପ୍ରମାଣ ଦେଇଥାଏ । ମୋ ସହିତ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାକ୍‌ର ବ୍ୟବହାର ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ଓ ସେହିପରି ନିଦର୍ଶନଗୁଡ଼ିକ ମୋ ସପକ୍ଷରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କିଛି ମୋ ନିଜ ସହିତ ଜଡ଼ିତ, କିଛି ମୋ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଛି ଓ କିଛି ମୋ ପରିବାର ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ, କିଛି ମୋ ସାଙ୍ଗସାଥୀମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରହିଛି, କିଛି ମୋ ବିରୋଧୀମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓ କିଛି ସର୍ବସାଧାରଣ ମାନବଜାତି ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ରହିଛି ।”

(ମଲ୍‌ୟୁଜାତ୍ ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ-୨୮୧ ମୁଦ୍ରଣ ପ୍ରକାଶନ ୨୦୧୮ କାଦିୟାନ)

ବାଇବେଲ୍ ଆଧାରରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ ଉପରେ ଆପତି କରିବା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ । ଆମେ ଅବଶ୍ୟ ବାଇବେଲ୍‌ର କିଛି ରିଫ୍ରାୟତକୁ ଐତିହାସିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ରୂପେ କୋର୍ କରିଥାଉଁ କିନ୍ତୁ ଏହା ସେତେବେଳେ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ତାହା ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଇତିହାସ ବା ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ ମୁତାବକ ହୋଇଥାଏ ।

ସମ୍ଭବନା ହଜରତ ମୁସଲିମ୍‌ସ ମଉଦ୍ ର:ଅ ସୁରଃ ଯୁସୁଫ୍‌ର ଆୟତ ନଂ-୮୧ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି କହିଛନ୍ତି:
କବିରୁହୁମ୍ ଶବ୍ଦଟି ଯେଉଁ ଭାଇ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆସିଛି, ସେଥିରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ତାଙ୍କ ମନ ଭିତରେ କି ପ୍ରକାରର ଇଶ୍ୱର ଭୟ ଥିଲା । କାରଣ ପ୍ରଥମତଃ ସେ ନିଜ ବାପାଙ୍କ ସହିତ ବିଶ୍ୱାସଯାତକତା ନ କରିବା ପାଇଁ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଡରାଇଛନ୍ତି ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ନିଜ ପ୍ରତିଜ୍ଞାକୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଜିଦ୍ ଧରିଲେ ଯେ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋ ବାପା ଅନୁମତି ନ ଦେଇଛନ୍ତି ବା ଇଶ୍ୱର ହିଁ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନ କରିଛନ୍ତି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଏଠାରୁ ଯିବି ନାହିଁ । ଖୁଦାତାଲାକ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଅର୍ଥ ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ତାଙ୍କ ମନରେ ଏକଥା ଥିବ ଯେ କିପରି ବିନ୍‌ୟାମିନ୍ ମୁକୁଲି ଯାଆନ୍ତୁ ଓ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ସାଥରେ ଧରି ଫେରିଯିବି ।
ହଜରତ୍ ଯୁସୁଫ୍‌ଙ୍କ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଭାଇଙ୍କ ନାମ ରୋବନ୍ ଥିଲା । ବାଇବେଲ୍ ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ଭାଇ ସେହି ଘଟଣା ସମୟରେ ଘରକୁ ଫେରିଯିବାକୁ ମନା କରିଥିଲା, ତା'ର ନାମ ଯୁହୁଦା ଥିଲା ଓ ସେ ଭାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ନୟରରେ ଥିଲା । ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ୍ ଲେଖକମାନେ

ଏଠାରେ ଆପତି କରୁଛନ୍ତି ଯେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍‌ର ଲେଖକଙ୍କୁ ତାରିଖର ମଧ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ । ସେ ଯହୁଦାର କଥାକୁ ରୋବନ୍ ଆଡ଼କୁ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ୍ ଲେଖକମାନଙ୍କର ଏପରି ଆପତି ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ସର୍ବାଦ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଥାଏ । ସେମାନେ ବାଇବେଲ୍‌ର କଥାକୁ ଏପରି କହିଥାନ୍ତି ଯେପରି ତାହା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରାଧିକୃତ ଐତିହାସିକ ପୁସ୍ତକ । ଯେବେକି ଖୁଦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନଙ୍କ ଲିଚରେଚର ଏପରି ପ୍ରମାଣରେ ଭରି ରହିଛି ଯାହା ଐତିହାସିକ ରୂପେ ବାଇବେଲ୍‌ର ସ୍ଥିତିକୁ ବହୁତ ଖରାପ କରିଦେଉଛି । ପୁରୁଣା ଇତିହାସକୁ ଅଲଗା ରଖନ୍ତୁ । ମୁସା ଆ:ସକ୍ ପୁସ୍ତକରେ ମୁସା ଆ:ସକ୍ ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତି ଦରଜ କରାଯାଇଅଛି, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ୍ ଗବେଷକମାନେ ନିଜେ ତାହାର ଶୁଦ୍ଧତା ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତ ନୁହନ୍ତି । ଭୌଗଳିକ ଏବଂ ସେହି ଯୁଗର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଇତିହାସରୁ ଏବଂ ଖୁଦ୍ ବାଇବେଲ୍‌ର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସାକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସେହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଘଟଣାର ବିପରୀତ ବୋଲି ଅଭିହିତ କରୁଛନ୍ତି । ଏହିଭଳି ପୁସ୍ତକରେ ଥିବା ରିଫ୍ରାୟତ୍ (ବର୍ଣ୍ଣନା) ଆଧାରରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ ଉପରେ ଆପତି କରିବା

ନବୀ ସ:ଆ:ସକ୍ ବାଣୀ

(୧୧୭୮) ହଜରତ୍ ଅବୁଜର୍ (ଗଫ୍‌ଫାରି) ର:ଅକ୍‌ଠାରୁ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ଯେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ: ମୋ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ତରଫରୁ ଜଣେ ଆସି ମତେ ବତାଇଲେ ବା ଆପଣ ସ:ଆ:ସ ଏହା କହିଲେ କି ସେହି (ଦୂତ) ଜଣଙ୍କ ଆସି ମତେ ସୁସମାଚାର ଦେଲେ ଯେ ମୋ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରୁ ଯିଏ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିବ କି ସେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ବସ୍ତୁକୁ ମଧ୍ୟ ଶରିକ (ଅର୍ଥାତ୍ ସମକକ୍ଷ) କରୁନଥିବ, ତା'ହେଲେ ସେ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ପ୍ରବେଶ କରିବ ।
(୧୨୩୮) ହଜରତ୍ ଅବୁଦୁଲ୍ଲାଃ (ବିନ୍ ମସଉଦ୍) ର:ଅକ୍‌ଠାରୁ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ଯେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ ଯିଏ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ସହିତ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ସମକକ୍ଷ କରି ମରିବ ସେ ନର୍କରେ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ମୁଁ (ଅର୍ଥାତ୍ ଅବୁଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ମସଉଦ୍ ର:ଅ) କହୁଛି: ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଭଳି ଅବସ୍ଥାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରୁଥିବ ଯେ ସେ କାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାକ୍ ସମକକ୍ଷ କରୁନଥିବ, ତାହେଲେ ସେ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ପ୍ରବେଶ କରିବ ।
(୧୨୩୯) ହଜରତ୍ ବରାଅ (ବିନ୍ ଆଜିବ୍ ର:ଅ)କ୍‌ଠାରୁ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ଯେ ଆମକୁ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ ସାତଟି କଥା କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ଯେ, ଆମେ ଯନାଜାଃ ସହିତ ଯିବୁ, ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବୁ, ନିମନ୍ତ୍ରଣକାରୀଙ୍କ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବୁ, ଦଳିତ ଓ ନିଷ୍ପେଷିତମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁ, ପ୍ରତିଶ୍ୱତିକୁ ପୂରଣ କରିବୁ, ସଲାମ୍‌ର ଉତ୍ତର ଦେବୁ, ଛିଙ୍କୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବୁ ଏବଂ ରୂପା ପାତ୍ର, ସୁନା ମୁଦି, ରେଶମ କପଡ଼ା, ଦିବାଜ୍, କୁସି ଏବଂ ଇସ୍‌ତବ୍‌ରକ୍ (ପିନ୍ଧିବାରୁ) ଆମକୁ ମନା କଲେ । (ସହି ବୁଖାରି, ଖଣ୍ଡ-୨, କିତାବୁଲ୍ ଜନାଇୟ, ମୁଦ୍ରଣ କାଦିୟାନ-୨୦୦୬)

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ । ଆମେ ଅବଶ୍ୟ ବାଲବେଲର କିଛି ରିଫୋର୍ମକୁ ଐତିହାସିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ରୂପେ କୋଟ୍ କରିଥାଉଁ କିନ୍ତୁ ଏହା ସେତେବେଳେ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ତାହା ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଇତିହାସ ବା ପବିତ୍ର କୁରୁଆନ୍ ମୁତାବକ ହୋଇଥାଏ । ନଚେତ ବାଲବେଲରେ ଏତେମାତ୍ରରେ ବାହ୍ୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯାଇଛି ଯେ ତା'ର ଇତିହାସ ମଧ୍ୟ ସୁରକ୍ଷିତ ନାହିଁ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ । ସୁତରାଂ ଏହିଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବାଲବେଲର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ପବିତ୍ର କୁରୁଆନ୍ ଉପରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେମିତି ଇହୁଦୀ ଇତିହାସ ଦ୍ୱାରା ବତାଇଯାଇଥିବା ଘଟଣାବଳୀ ଏବେ ଗବେଷଣା ଦ୍ୱାରା ସଠିକ୍ ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଅଛି ଯେବେ କି ଇହୁଦୀଙ୍କ ଇତିହାସର ବର୍ଣ୍ଣନାଗୁଡ଼ିକ ଭୁଲ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ହାରୁନ୍‌ଙ୍କର ବାହୁରୀକୁ ପୂଜା କରିବା, ମୁସାଙ୍କ ସମୟର ଫିରୌନ୍‌ର ମୃତଶରୀର ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବା ଇତ୍ୟାଦି ।

କିନ୍ତୁ ଯଦି ଆମେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଚୌରିୟତର ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ସଠିକ୍ ବୋଲି ବୁଝିନେବା ତେବେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ହେବନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ କି ପବିତ୍ର କୁରୁଆନ୍ କବିରୁହୁମ୍ କହିଛି ଅକ୍‌ବରୁହୁମ୍ କହିନାହିଁ । ବାରଜଣ ପୁଅ ମଧ୍ୟରୁ ଚତୁର୍ଥ ପୁଅକୁ ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ କବିର କୁହାଯାଇପାରେ । କାରଣ କବିରର ଅର୍ଥ କେବଳ ବଡ଼କୁ ବୁଝାଏ ନା କି ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବଡ଼ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତିତ ବାଲବେଲ ଓ ପବିତ୍ର କୁରୁଆନ୍‌ର ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ସମାନତା ଏପରି ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇପାରେ ଯେ କବିରର ଅର୍ଥ ବୟସରେ ବଡ଼ ବୋଲି ଧରାନଯାଇ ପଦବୀରେ ବଡ଼ ଧରାଯାଉ । ଅତଏବ କାଲା ଲନ୍ ଉର୍ସିଲହୁ ମାଆକୁମ୍ ଆୟତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମୁଁ ପ୍ରମାଣ କରି ଆସିଛି ଯେ ହଜରତ୍ ମାକ୍କୁବ୍‌ଙ୍କୁ ଯହୁଦୀ ଉପରେ ଯେଉଁ ଭରସା ଥିଲା ତାହା ରୋବନ୍ ଉପରେ ନଥିଲା । ବିନ୍ ଯାମିନିଙ୍କୁ ସେ ଯହୁଦୀଙ୍କ ଜମାନତରେ ମଧ୍ୟ ପଠାଇଥିଲେ । ଅତଏବ ଏହି ମାମଲାରେ ଯହୁଦୀ ହିଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବଡ଼ ଥିଲେ । (ତତ୍‌ସିର କବୀର, ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୩୪୬ ମୁଦ୍ରଣ କାଦିଆନ୍ ୨୦୧୦)

ପୃଷ୍ଠା- ୧୧ ର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ
 ଜନସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ସାତ ଲକ୍ଷ । ଏହି ସହରର ପ୍ରଶିଦ୍ଧ ବିଶେଷତ୍ୱ ହେଉଛି ଏହାର ପୁରାତନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ହିଁ ବହୁମାତ୍ରାରେ ରହିଛି ଓ ଏହା ୭୪୪ ମସିହାରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସହରକୁ Saint Boniface ବନାଇଥିଲେ ଯିଏ ବାସ୍ତବରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନିଜମ୍‌କୁ ଜର୍ମାନୀର ଇଲାକାରେ ଆଣିଥିଲେ । ସେହିଭଳି ଏହି ସହରଟି ନିଜର ମୁଖ୍ୟତ୍ୱ ଯୋଗୁଁ ବହୁତ ପ୍ରଶିଦ୍ଧ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତିତ ଏହି ସହରରେ ବହୁତ ଗୁଡ଼ିଏ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଅଛି । ସେଥି ସକାଶେ ଏହି ସହରଟି ବିଶେଷ ଭାବରେ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଆଗ୍ରହର କେନ୍ଦ୍ର ପାଲଟିଛି ।

ଅମୀର ସାହେବ୍ ଏହି ନୂଆ ମସଜିଦ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ବତାଇଲେ ଯେ, ୨୦୦୯ ମସିହାରୁ ମସଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣେ ଯମାତ୍ ଗୋଟିଏ ଜାଗା ଖୋଜୁଥିଲା । ଶେଷରେ ୨୦୧୩ ମସିହାରେ ଏହି ସ୍ଥାନଟି ମିଳିଗଲା ଓ ଏହାକୁ ଖରିଦ୍ କରାଗଲା । ମସଜିଦ୍‌ର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୧୬ ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ୨୬ ଜୁନ୍ ୨୦୧୩ ମସିହା ଦିନ ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ ବଜ୍ରତୁଲ୍ ହମିଦ୍‌ର ମୂଳଦୁଆ ରଖିଥିଲେ । ମସଜିଦ୍‌ରେ ମୋଟ ୧.୬ ମିଲିୟନ ଯୁରୋ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହାର ଅଧିକାଂଶ ଅର୍ଥ ଫୁଲଡ଼ା ଯମାତ୍ ହିଁ ବହନ କରିଛି । ଶେଷରେ ଅମୀର ସାହେବ ଏହି ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ସମସ୍ତ ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଲେ । ତା'ପରେ Sara Kautzsch ସାହିବା ନିଜର ଅଭିଭାଷଣ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଲୁଥର ଚର୍ଚ୍ଚ ଫୁଲଡ଼ାର ଚେୟାରମ୍ୟାନ ।

ସେ ନିଜର ଅଭିଭାଷଣରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇଲେ ଓ ସଲାମ୍ କହିଲେ । ତତ୍‌ସହିତ ନିଜର ଖୁସୀ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ, ଯମାତ୍‌ର ଏହି ମସଜିଦ୍‌ଟି ଲୁଥର ଚର୍ଚ୍ଚ ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଆମର ଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ, ଆମେ ଏ ଇଲାକାରେ ରହୁଥିବା ସମସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅସୁବିଧାକୁ ଦୂର କରିବାପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା । ସେଥି ସକାଶେ ଆମକୁ ମିଳିମିଶି କାମ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆଣିବାକୁ ହେବ କାରଣ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ଉପରେ ଜମାନ୍ ଆଣିଛେ ଓ ତାହାଙ୍କ ଉପାସନା ମଧ୍ୟ କରୁଅଛେ । ଏହିଭଳି ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ହୋଇପାରିବ ।

ସେ ପୁଣି ଅନ୍ୟ ଇସାଇ ଯମାତ୍ ମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ସଲାମ୍ ଓ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇଲେ ଏବଂ କହିଲେ ଯେ, ଆଶା କରୁଛୁ କି ଏହି ମସଜିଦ୍ ସ୍ଥାପନ ହେବା ଦ୍ୱାରା ଫୁଲଡ଼ାଠାରେ ଏବେ ଆହୁରି ଅଧିକ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ହେବ । ଶେଷରେ ସେ ଯମାତ୍ ଅହେମଦୀୟାକୁ ଏହି ମସଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇଲେ ଏବଂ ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅକୁ ଏହି ମଉକାରେ ଗୋଟିଏ ଉପହାର ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ତା'ପରେ Kurt Albrecht ସାହେବ ନିଜର ବକ୍ତବ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ । ସେ ମହାଶୟ Roundtable of Religions Fulda ର ଚେୟାରମ୍ୟାନ ଅଛନ୍ତି । ସେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଉପସ୍ଥିତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତମ୍ ଜଣାଇଲେ ଏବଂ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲେ ଯେ, ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ସଭାରେ ବକ୍ତବ୍ୟ ଦେବାପାଇଁ ଅବସର ଦିଆଯାଇଅଛି । ସେ କହିଲେ ଯେ, ଫୁଲଡ଼ା ସହରରେ ଶହେରୁ ଅଧିକ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ଏକାଠି ମିଳିମିଶି ରହୁଛନ୍ତି । ଏହି ସମସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ସହିତ ରହିଛି । ତେଣୁ ଏଭଳି ଏକ ସଂଘଠନର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଯିଏ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାଥରେ ନେଇ ଚାଲିବ ।

ପୁଣି ସେ କହିଲେ ଯେ, Roundtable of Religions

Fulda ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଏହା ଯେ, ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମର ଲୋକମାନେ ମିଶି ବସନ୍ତ ପ୍ରେମ ଏବଂ ଭଲ ପାଇବା ସହିତ ଏହି ସହରରେ ବସବାସ କରନ୍ତୁ । ତା'ପରେ ସେ ନିଜର ଏହି ସଂଘଠନର ପରିଚୟ ଦେଇ କହିଲେ ଯେ, ଅହେମଦୀୟା ମୁସ୍‌ଲିମ୍ ଯମାତ୍ ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭରୁ ହିଁ ଏହି ସଂଘଠନ ସହିତ ସାମିଲ ଅଛି । ଏତେପ୍ରକାରର ଧର୍ମ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନେ ଯେତେବେଳେ ଏକାଠି ହୋଇଥାନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସବୁଠାରୁ ଜରୁରୀ କଥା ଏହା ହୋଇଥାଏ ଯେ, ଆପୋଷରେ ଭାଇତାରା ସୃଷ୍ଟି ହେଉ ଏବଂ ଯେଉଁ କଥାଗୁଡ଼ିକ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କର ଏକାପରି ହୋଇଥାଏ ସେହି କଥା ଉପରେ ଜୋର୍ ଦିଆଯାଉ । ପୁଣି ସେ କହିଲେ ଯେ, ଏ କଥାକୁ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ରୂପେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ ଯେ, ମାନବିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ଦେଖାଯାଉ ତେବେ ଯାଇ ସବୁଲୋକେ ପ୍ରେମ ଏବଂ ଶାନ୍ତିର ସହିତ ଏକାଠି ରହିପାରିବେ । ଶେଷରେ ସେ କହିଲେ ଯେ, ଆଜି ଆପଣମାନଙ୍କ ଯମାତ୍ ପାଇଁ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିନ ଅଟେ ଏବଂ ଆଶା ଅଛି ଯେ, ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଏବେ ଏପରି ଏକ ଘର ମିଳିଯାଇଥିବ ଯେଉଁଥିରେ ଆପଣମାନେ ନିଜ ଆବଶ୍ୟକ ମୁତାବକ ନିଜର ପ୍ରୋଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରିପାରିବେ ।

କ୍ରମଶଃ.....

ଅଖ୍‌ବାର୍ ବଦରର ସୁମାରା (ଅଙ୍କ)
ଗୁଡ଼ିକର ସୁରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ

ହଜରତ୍ ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଆ:ସଙ୍କ ସମୟର ସ୍ମୃତି ଚିହ୍ନ “ଅଖ୍‌ବାର୍ ବଦର” ୧୯୫୨ ମସିହାରୁ ଲଗାତାର କାଦିଆନ୍ ଦାରୁଲ୍ ଅମାନ୍‌ରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି । ଏବଂ ଜମାତ୍‌ର ଲୋକମାନଙ୍କର ଦିନୀ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରୁଅଛି । ଏଥିରେ ପବିତ୍ର କୋରାନ୍ ଆୟତ, ଆହାଦିଶେ ନବଫିୟା (ନବା ସ:ଆ:ସଙ୍କର କଥନ), ହଜରତ୍ ଅକଦସ୍ ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଆ:ସଙ୍କ ମଲ୍‌ଫୁଜାତ୍ ଓ ଲେଖନୀ ବ୍ୟତୀତ ସୟଦ୍‌ନା ହଜୁର ନଅୁଫ୍‌ର ଅ:ବ:ଅଙ୍କ ତାଜା ଖୁଦ୍‌ବାକୁମା ଓ ଅଭିଭାଷଣ ଓ ପ୍ରାଣବର୍ଦ୍ଧକ ବାର୍ତ୍ତାମାନ, ଖୁଦ୍‌ବାକୁମା ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଏବଂ ହଜୁର ଅନୁଫ୍‌ରଙ୍କ ଦୌରା (ଗସ୍ତ) ର ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସବର୍ଦ୍ଧକ ଏବଂ ଧାର୍ମିକ ଓ ସାଂସାରିକ ଶିକ୍ଷାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ରିପୋର୍ଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି । ଏହାକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା, ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ୟ ଲୋକପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଂଚାଇବା, ତା ଉପରେ ଅମଳ କରିବା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜର ଓ ନିଜ ପିଲାମାନଙ୍କର ତାଲିମ୍ ତରବିୟତ କରିବା ହେଉଛି ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଏହି ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗତିକୁ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଅଖ୍‌ବାର୍ ବଦରର ସୁମାରା (ଅଙ୍କ) ଗୁଡ଼ିକୁ ହେପାଜତ୍ ସହିତ ନିଜ ନିକଟରେ ସୁରକ୍ଷା ରଖିବା ହେଉଛି ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଗୁରୁ ଦାୟିତ୍ୱ ।

ଦାନି, ତାଲିମ୍ ଓ ତରବିୟତ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏହି ପବିତ୍ର ଖବରକାଗଜ ଏହା ଚାହୁଁଛି ଯେ ତାର ସମ୍ମାନ କରାଯାଉ । ସୁତରାଂ ଏହାକୁ ଅଦରକାରୀ ବସ୍ତୁ ରୂପେ ବିକ୍ରି କରିବା ହେଉଛି ଏହାର ସମ୍ମାନକୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରିବା ସହିତ ସମାନ । ଯଦି ଏହାକୁ ସମ୍ପାଦିବା ସମ୍ଭବ ହେଉନଥିବ ତେବେ ଅତି ସନ୍ତର୍ପଣ ସହିତ ଏହାକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦିଅନ୍ତୁ । ଯଦ୍ୱାରା ସେହି ପବିତ୍ର ଲେଖନୀ ଗୁଡ଼ିକର ଅସମ୍ମାନ ନହେବ । ଆଶା କରୁଛୁ କି ଜମାତ୍‌ର ସଦସ୍ୟଗଣ ଏଥିପ୍ରତି ବିଶେଷ ରୂପେ ଧ୍ୟାନ ଦେବେ ଓ ଏଥିରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଲାଭ ଉଠାଇ ଏହି କଥାଗୁଡ଼ିକୁ ପାଳନ କରିବେ ।

(ବଦର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ)

ଜରୁରୀ ଘୋଷଣା

ହଜୁର ଅନୂର ଆପଣମାନଙ୍କ ଚିଠି ଦେଖୁଛନ୍ତି ଓ ଆପଣମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଆ କରୁଛନ୍ତି ।

ଯେଉଁମାନେ ହଜରତ୍ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହିଲ୍ ଖାମିସ୍ ଅୟଦହୁଲ୍ଲୁହୁ ତାଲାଙ୍କ ପବିତ୍ର ଗୋଟରେ ଚିଠି ଲେଖୁଛନ୍ତି ସେହି ସମସ୍ତ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ:-

ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଚିଠି ନିତ୍ୟାନୁସାରେ ହଜୁର ଅନୂର ଅୟଦହୁଲ୍ଲୁହୁ ତାଲାଙ୍କ ଗୋଟରେ ପେଶ୍ କରାଯାଉଅଛି । ଯଦି କରୋନା ଭାଇରସ ଯୋଗୁଁ ଆଜିକାଲି ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତି ଉପୁଜିଛି, ସେଥିଯୋଗୁଁ ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଲେଖୁଥିବା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମ୍ କରିଦିଆ ଯାଇଅଛି ତେଣୁ ସେହି ସମସ୍ତ ଚିଠିର ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଉତ୍ତର ପଠାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ହଜୁର ଅନୂର ଅୟଦହୁଲ୍ଲୁହୁ ତାଲା ଆପଣମାନଙ୍କ ଚିଠି ପଢ଼ି ଆପଣମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଆ କରୁଛନ୍ତି । ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା କୃପା ଓ ଦୟା କରନ୍ତୁ, ଏହି ମହାମାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବିପଦ ଆପଦରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ବଂଚାନ୍ତୁ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜ ସୁରକ୍ଷା ବଳୟ ଭିତରେ ରଖନ୍ତୁ ଏବଂ ସର୍ବଦା ତାହାଙ୍କ ପ୍ରେମପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ଆପଣମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଡୁଥାଉ ।

(ମୁନିର୍ ଅହମଦ୍ ଜାଫ୍‌ଫେଦ୍, ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ସେକ୍ରେଟାରୀ)

: ଖୁତ୍‌ବା ଜୁମା :

ଅବୁ ଅବ୍‌ଦୁଲ୍ଲାଃ ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅ..... ମୋ ସାହାବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଚରିତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ମୋ ସହିତ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକା ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି (ଅଲ୍‌ହଦିସ୍)

ହଜ୍‌ରତ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ମହାନ ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ସମ୍ପନ୍ନ ଖଲିଫା ରାଶିଦ୍ ଜୁନ୍ ନୁରେନ୍ ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ବିନ୍ ଅଫ୍‌ଫାନ୍ ର:ଅଙ୍କ ବିଶେଷ ଗୁଣାବଳୀର ଚର୍ଚ୍ଚା ।

ମସ୍‌ଜିଦ୍ ନବଠୁ ସ:ଆ:ସର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭିନ୍ନ ରିଫ୍‌ଆୟତର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ

ମୁଁ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସାହାବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଓ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାରେ ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଉ କାହାକୁ ଦେଖିନାହିଁ । ଯଦିଚ ସେ ବହୁତ କମ୍ କଥା ହୁଅନ୍ତି ।

ହଜ୍‌ରତ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ ଯେ ମୁଁ ମୋ ପ୍ରୀୟ ପାଳନକର୍ତ୍ତାଙ୍କଠାରୁ ଏ ଦୁଆ ମାଗିଛି ଯେ ସେ ଏପରି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ପକାନ୍ତୁ ଯିଏ ମୋର ଛାଇଁ ହୋଇଥିବେ ଓ ମୁଁ ଯାହାର ଛାଇଁ ହୋଇଥିବି ।

ଚାରିଜଣ ମରହୁମାନ (ମୃତକ) ମୁବଶିର୍ ଅହେମଦ୍ ରିୟ୍ ସାହେବ ଇବ୍‌ନେ ଅହେମଦ୍ ବଖ୍‌ଶ୍ ସାହେବ୍ ମୁଅଲ୍ଲିମ୍ ଓକ୍‌ଫେ ଜଦିଦ୍, ମୋକରମ୍ ମୁନୀର୍ ଅହମଦ୍ ଫର୍ଶ୍ ସାହେବ ପୂର୍ବତନ ଅମୀର ଯମାତ୍ ଇସ୍‌ଲାମାବାଦ୍ (ପାକିସ୍ତାନ), ବିଗ୍ରେଡ୍‌ୟର ରିଟାଏଡ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ଲତିଫ୍ ସାହେବ ପୂର୍ବତନ ଅମୀର ଜିଲ୍ଲା ରାଓ୍‌ଲ୍‌ପିଣ୍ଡି ଏବଂ ମୋକରମ୍ କୋନୋକ୍ ଉମର ବେକ୍‌ଫ୍ ସାହେବ ଅଫ୍ କିର୍ଗିଜ୍‌ସ୍ତାନ ଉତ୍ତମ ଗୁଣାବଳୀର ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ନମାଜ ଯନାଜାଃ ଗାଏବ୍ ପାଠ ।

ଖୁତ୍‌ବା ଜୁମା: ସୟଦନା ଅମିରୁଲ୍ ମୁମେନିନ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହ୍ ଖାମିସ୍^{ଅ.ବ}
(ପ୍ରବନ୍ଧ: ୧୯ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୨୧ ଅନୁଯାୟୀ ୧୯ ଅମାନ୍ ୧୪୦୦ ହିଜ୍‌ରି ଶମସି)

ଖୁତ୍‌ବା ଜୁମାର ଏହି ଆଲୋଚନାଟି ବଦର୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଲ୍‌ଫତ୍‌ହ୍ ଇଂଟରନାସନାଲ୍ ଲଣ୍ଡନର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ।

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ -
أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ - إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ -
اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ - صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ -
ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ଅଭାବିତ ରହିଛି । ହଜ୍‌ରତ୍ ମୁସ୍‌ଲିମ୍ ହ ମଉଦ୍ ର:ଅ ତାଙ୍କ ଶାହାଦତ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଅତଏବ ହଜ୍‌ରତ୍ ମୁସ୍‌ଲିମ୍ ହ ମଉଦ୍ ର:ଅ ର:ଅ କହୁଛନ୍ତି ଯେ, ସେହି ଉପଦ୍ରବ ତଥା ବିଦ୍ରୋହୀ ହତ୍ୟାକାରୀମାନେ ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ଶହୀଦ୍ ତ' କରି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ମରଣରାତ୍ରକୁ କବର ଦେବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଆପତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଯଦ୍ୱାରା ତିନି ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କ ମରଣରାତ୍ରକୁ କବର ଦିଆଯାଇ ପାରି ନଥିଲା । ଶେଷରେ ସାହାବାମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଦଳ ସାହସ କରି ରାତିବେଳା ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ଦଫନ (ଅର୍ଥାତ୍ କବର) ଦେଲେ । ସେହି ସାହାବାମାନଙ୍କ ରାସ୍ତାରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସାଜିଲେ କିନ୍ତୁ କେତେକ ସାହାବା ସେମାନଙ୍କୁ କଠୋରତାର ସହିତ ଧମକ ଦେବାରେ ସେମାନେ ଦବି ଗଲେ ।

(ଇସ୍‌ଲାମ୍ ମେଁ ଏଖ୍‌ତେଲାଫାତ୍ କା ଆଗାଜ୍, ଅନଫ୍‌ରୁଲ୍ ଉଲ୍‌ମ୍, ଖଣ୍ଡ-୪, ପୃ-୩୩୩)
ହଜ୍‌ରତ୍ ଅବୁ ମୁସା ଅଶ୍‌ଅରା ର:ଅ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ଯେ, ନବା କରିମ୍ ସ:ଆ:ସ ଏକ ଉଦ୍ୟାନରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଏବଂ ମୋତେ ଉଦ୍ୟାନର ଦ୍ୱାର ଆଗରେ ପ୍ରହରୀ ଦେବାପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସିଲେ ଏବଂ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଲୋଡ଼ିଲେ । ଥାଁ ହଜ୍‌ରତ୍ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ ତାଙ୍କୁ ଭିତରକୁ ଆସିବାକୁ ଦିଅ ! ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବୈକୁଣ୍ଠବାସୀ ହେବାର ଶୁଭ ସମାଚାର ପ୍ରଦାନ କର । ମୁଁ ଏହା ଅବଲୋକନ କଲି ଯେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛନ୍ତି ହଜ୍‌ରତ୍ ଅବୁ ବକର ର:ଅ । ପୁନଶ୍ଚ ଆଉ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସିଲେ ଏବଂ ଭିତରକୁ ଆସିବାକୁ ଅନୁମତି ଲୋଡ଼ିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ଥାଁ ହଜ୍‌ରତ୍ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ ତାଙ୍କୁ ଆସିବାକୁ ଦିଅ ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବୈକୁଣ୍ଠବାସୀ ହେବାର ଶୁଭ ସମାଚାର ପ୍ରଦାନ କର । ଅତଏବ ମୁଁ ଏହା ଅବଲୋକନ କଲି ଯେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛନ୍ତି ହଜ୍‌ରତ୍ ଉମର ର:ଅ । ଏତଦ୍‌ପରେ ଆଉ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସିଲେ ସେ ମଧ୍ୟ ଭିତରକୁ ଆସିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଲୋଡ଼ିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ଥାଁ ହଜ୍‌ରତ୍ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ ନୀରବ ରହିଲେ ଏବଂ କହିଲେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଭିତରକୁ ଆସିବାକୁ ଦିଅ ଏବଂ ତାହାଙ୍କୁ ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ ହେବାର ଶୁଭ ସମାଚାର ଦିଅ । କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ଏକ ମହା ବିପତ୍ତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବେ । ଅତଏବ ମୁଁ ଅବଲୋକନ କଲି ଯେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛନ୍ତି ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅ ।
(ସହି ବୁଖାରୀ, କିତାବୁଲ୍ ଫଜାଲ୍..... ଉସ୍‌ମାନ୍ ବିନ୍ ଅଫ୍‌ଫାନ୍ ର:ଅ..... ହଦିସ୍ ୩୬୯୪)

ହଜ୍‌ରତ୍ ଅନସ୍ ର:ଅ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ନବା କରିମ୍ ସ:ଆ:ସ ଉହଦ୍ ପର୍ବତ ଉପରେ ଚଢ଼ିଲେ ସେତେବେଳେ ଥାଁ ହଜ୍‌ରତ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସହିତ ହଜ୍‌ରତ୍ ଅବୁ ବକର, ହଜ୍‌ରତ୍ ଉମର ର:ଅ ଓ ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅ ଥିଲେ । ଅତଏବ ଉହଦ୍ ପର୍ବତ ଅନ୍ତର୍ଲିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା, ତେଣୁ ଥାଁ ହଜ୍‌ରତ୍ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ ରହିଯା ହେ ଉହଦ୍ ପର୍ବତ ! ବର୍ଣ୍ଣନାକାରୀ କହନ୍ତି ଯେ, ଥାଁ ହଜ୍‌ରତ୍ ସ:ଆ:ସ ବୋଧ ହୁଏ ସେହି ପର୍ବତ ଉପରେ ନିଜର ପାଦ ମାରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଲେ ତୋ ଉପରେ ଜଣେ ନବା, ଜଣେ ସତ୍ୟବାଦୀ ଓ ଦୁଇଜଣ ଶହୀଦ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ଛିଡ଼ା ହୋଇଛନ୍ତି । **(ସହି ବୁଖାରୀ..... ହଦିସ୍ ୩୬୯୯)**

ହଜ୍‌ରତ୍ ଇବ୍‌ନେ ଉମର ର:ଅ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ:ଆ:ସ ଏକ ଫିତ୍‌ନା ଅର୍ଥାତ୍ ଉପଦ୍ରବ ସଂପର୍କରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରି କହିଲେ ଯେ, ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ସେହି ଉପଦ୍ରବରେ ଅକାରଣରେ ତଥା ନିଷ୍ଠେଷିତ ଭାବରେ ନିହତ ହେବ ଏବଂ ଥାଁ ହଜ୍‌ରତ୍ ସ:ଆ:ସ ଏହି କଥା ସମୟରେ ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଇଙ୍ଗିତ କରି କହିଥିଲେ । **(ସୁନନେ ତିର୍ମିଜି..... ହଦିସ୍ ନଂ-୩୭୦୮)**

ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅ ଯେଉଁ ସମ୍ପତ୍ତି ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ତଥ୍ୟ ମିଳୁଛି ତାହା ହେଉଛି ଏପରି । ଉବୈଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଅବ୍‌ଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଉତ୍‌ବା ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ଦିନ ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ଶହୀଦ୍ କରିଦିଆଗଲା, ସେହିଦିନ ତାଙ୍କ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ନିକଟରେ ତାଙ୍କର ତିନି କୋଟି ପାଂଚ ଲକ୍ଷ ଦିରହମ୍ ଏବଂ ଦେଢ଼ ଲକ୍ଷ ଦିନାର ପଡ଼ିଥିଲା । ସେ ସବୁକୁ ଉପଦ୍ରବୀମାନେ ଲୁଚି ନେଇଗଲେ । ରବଜାଃ ହେଉଛି ହଜ୍‌ରତ୍ ରାସ୍ତାରେ ଥିବା ଏକ ବସ୍ତି ଓ ତାହା ମଦିନାରୁ ତିନି ଦିନର ମସାଫତ୍ (ଅର୍ଥାତ୍ ତିନି ଦିନ ଓଟ ଦ୍ୱାରା ଯାତ୍ରା କରିଲେ ଯେତେ ରାସ୍ତା ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହୁଏ ସେତିକି ଦିନର ଦୂରତା)ରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସେହିପରି ବରାଦିସ୍, ଖୈବର ଏବଂ ଓମ୍‌ଦିଲ୍ କୁରାଠାରେ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଦିନାରର ସଦକାଃ ଛାଡ଼ିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅ ସଦକା ଦିଅନ୍ତି । **(ତବକାତୁଲ୍ ଜୁବ୍‌ରା ଲେ ଇବ୍‌ନେ ସାଆଦ୍, ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୪୨..... ବେରୁତ୍ ୧୯୯୬) (ଫରହଜ୍ ସିରତ୍ ପୃ-୧୩୦ ଜଫ୍‌ଇ ଏକାଡ଼େମି ପବ୍ଲିକେଶନ୍‌ସ କରାଚି ୨୦୦୩)**

ପୂର୍ବରୁ ଏକଥା ଚର୍ଚ୍ଚା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅ କହିଛନ୍ତି ଯେ ମୁଁ ଧନୀ ଲୋକ ଥିଲି, ଏବେ ମୋ ନିକଟରେ କେବଳ ଦୁଇଟି ଓଟ ଅଛନ୍ତି, ଯାହାଙ୍କୁ ମୁଁ ହଜ୍‌ କରିବା ପାଇଁ ରଖିଛି ।

(ଇସ୍‌ଲାମ୍ ମେଁ ଏଖ୍‌ତେଲାଫାତ୍ କା ଆଗାଜ୍, ଅନଫ୍‌ରୁଲ୍ ଉଲ୍‌ମ୍, ଖଣ୍ଡ-୪, ପୃ-୨୯୪)
ହୋଇପାରେ ଯେଉଁ କଥା ଏଠାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଛି ତାହା ସେ ସମୟରେ ହୋଇଥିବ, ଯେତେବେଳେ ଜାତୀୟ କୋଷପତ୍ରେ ଏତେମାତ୍ରାରେ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ଥିବ ଓ ତାହାଙ୍କୁ ରାଢ଼ି (ବର୍ଣ୍ଣନାକାରୀ) ହଜ୍‌ରତ୍ ଉସ୍‌ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କର ବୋଲି ଅଭିହିତ କରିଥିବେ । ଏହା ମଧ୍ୟ

କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ଦିନ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ବିଦ୍ରୋହୀମାନେ ଆପଣ ର:ଅଙ୍କ ଘର ଘେରାଉ କରି ଶହାଦ୍ କରିଦେଇଥିଲେ, ସେହିଦିନ ମୁଁ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କୁ କହିଲି ହେ ଆମାରୁଲ୍ ମୁନିନିନ୍! ଏହି ବିଦ୍ରୋହକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରନ୍ତୁ । ଏଥରେ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅ କହିଲେ: ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ରାଶ ମୁଁ ଯୁଦ୍ଧ କରିବି ନାହିଁ । ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ ମୋଠାରୁ ଏକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିର ଶପଥ ନେଇଥିଲେ ତେଣୁ ମୁଁ ଚାହୁଁଛି ଯେ ତାହା ପୂରଣ ହେଉ ।

(ଉସ୍ତୁଲ୍ ଗାବାଃ..... ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୪୮୩-୪୮୪..... ବେରୁତ ୨୦୦୩)

ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କ ବଦର ଯୁଦ୍ଧରୁ ପରରେ ରହିବା, ଓହ୍ଲାଇ ଯିବା ଚାଲିଯିବା ଏବଂ ବୟତେ ରିଜ୍ଝାନରେ ସାମିଲ ନ ହେବା ବିଷୟରେ ଆପତି ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ମୁନାଫିକମାନେ ମଧ୍ୟ ଆପଣ ର:ଅଙ୍କ ଉପରେ ଆରୋପ ଲଗାଇଥିଲେ । ଉସ୍ମାନ୍ ବିନ୍ ମୌହିବ୍ ବର୍ଷନା କରୁଛନ୍ତି ଯେ ମିଶରରୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହଜ୍ଜ କରିବା ପାଇଁ ଆସିଲା । ସେ କିଛି ଲୋକଙ୍କୁ ବସିଥିବାର ଦେଖିଲା । ତେଣୁ ଫିତ୍ନା (ବିଦ୍ରୋହ) ସୃଷ୍ଟି କରିବାପାଇଁ ସେ ଏପରି କଥା ଆରମ୍ଭ କଲା । ସେ ଲୋକମାନଙ୍କଠାରୁ ପଚାରିଲା ଯେ ଏହି ବସିଥିବା ଲୋକମାନେ କିଏ ? ଲୋକମାନେ କହିଲେ ଏମାନେ ହେଉଛନ୍ତି କୁରେଶି । ସେ ପଚାରିଲା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସେହି ବୃଦ୍ଧ ଲୋକ ଜଣ କିଏ ? ଲୋକମାନେ କହିଲେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ହଜରତ୍ ଅବ୍ଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଉମର୍ ର:ଅ । ସେ କହିଲା ହେ ଇବନେ ଉମର୍ ! ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଗୋଟିଏ କଥା ପଚାରି ବୁଝୁଛି । ଆପଣ ମତେ ବତାନ୍ତୁ ଯେ କଣ ଆପଣ ଏକଥା ଜାଣିଛନ୍ତି କି ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅ ଓହ୍ଲାଇ ଯିବା ପିଲାଦିନରୁ ଯେ କହିଥିଲେ ? ସେ କହିଲେ ହଁ । ପୁଣି ସେ ପଚାରିଲେ କଣ ଆପଣ ଏହା ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ବଦର ଯୁଦ୍ଧରେ ଯୋଗ ଦେଇନଥିଲେ ? ସେ କହିଲେ ହଁ । ପୁଣି ସେ କହିଲେ ଯେ କଣ ଆପଣ ଜାଣିଛନ୍ତି କି ସେ ବୟତେ ରିଜ୍ଝାନରେ ମଧ୍ୟ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ? ସେ କହିଲେ ହଁ । ଏଥରେ ସେହି ଲୋକ ଜଣକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଟ କରି କହିଲା ଅଲ୍ଲାହୁ ଅକ୍ବର । ଏହା ଶୁଣି ହଜରତ୍ ଇବନେ ଉମର୍ ର:ଅ ତାକୁ କହିଲେ ତୁମେ ଆପତି, ଅଭିଯୋଗ ଓ ଆରୋପ ତ ଲଗାଇଲ, ଏବେ ମୁଁ ତୁମକୁ ବାସ୍ତବିକ ଘଟଣା ଖୋଲି ବତାଇ ଦେଉଛି । ଓହ୍ଲାଇ ଯିବା ସେ ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ, ମୁଁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଉଅଛି ଯେ ଅଲ୍ଲାହ ତାଙ୍କୁ ଏଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ (ଅର୍ଥାତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କୁ) କ୍ଷମା କରିଦେଇଛନ୍ତି । ସେ ସମୟରେ ଏକଥା ପ୍ରଚାର ହୋଇଗଲା ଯେ ହଜରତ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କୁ ଶହାଦ୍ କରିଦିଆଯାଇଛି, ତେଣୁ ସେହି ଘଡ଼ିସନ୍ଧି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । ଯେଉଁଠି ବଦର ଯୁଦ୍ଧ କଥା ଉଠୁଛି, ସେଥିରୁ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅ ଅନୁପସ୍ଥିତ ରହିବାର କାରଣ ଏହା ଥିଲା ଯେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ଝିଅ, ଯିଏ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଥିଲେ, ସେ ବେମାର ଥିଲେ ଏବଂ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ତୁମେ ତୁମ ପତ୍ନୀଙ୍କ ନିକଟରେ ରୁହ । ତୁମେ ବଦର ଯୁଦ୍ଧରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ପରି ପୁଣ୍ୟ ପାଇବ ଓ ମାଲେ ଗନିମତରୁ ଭାଗ ମଧ୍ୟ ପାଇବ ଏବଂ ଯେଉଁଠି ବୟତେ ରିଜ୍ଝାନରେ ଯୋଗ ନ ଦେଇପାରିବାର କଥା ଉଠୁଛି, ମନେରଖ ମକୁ ଉପତ୍ୟକାରେ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କଠାରୁ ବଳି ଯଦି ଆଉ କିଏ ସମ୍ମାନୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଥାନ୍ତେ, ତା’ହେଲେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କୁଫାରମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ରାଜଦୂତ କରି ପଠାଇଥାନ୍ତେ । ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ ଏବଂ ବୟତେ ରିଜ୍ଝାନ ସେତେବେଳେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା ଯେତେବେଳେ ସେ ମକ୍କାବାସୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲେ । ବୟତରେ ରିଜ୍ଝାନ ସମୟରେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ ନିଜ ତ୍ରାହାଣ ହାତ ଦ୍ଵାରା ନିଜର ବାମ ହାତ ଦ୍ଵାରା ନିଜର ବାମ ହାତ ଆଡ଼କୁ ଇସାରା କରି କହିଲେ ଯେ ଇଏ ହେଉଛି ଉସ୍ମାନ୍ଙ୍କ ହାତ ଓ ନିଜର ବାମ ହାତକୁ ନିଜର ଅନ୍ୟ ହାତ ଉପରେ ଜୋରରେ ରଖି କହିଲେ ଏହା ଉସ୍ମାନ୍ଙ୍କ ନିମନ୍ତେ । ହଜରତ୍ ଇବନେ ଉମର୍ ର:ଅ ଏହା କହିବା ପରେ ସେହି ଲୋକଟିକୁ କହିଲେ ଏବେ ଏହି କଥା ସବୁକୁ ନିଜ ସହିତ ନେଇଯାଅ ଓ ମନେରଖ ଯେ ଏହା କୌଣସି ଆପତି ଜନକ କଥା ନୁହେଁ । ଯାଅ ।

(ଉକ୍ତ ସହି ବୁଖାବା..... ହଦିସ୍ ନଂ-୩୨୯୮)

ଆଁ ହଜରତ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ଜୀବନରେ ହିଁ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବତ୍ଵର ପ୍ରସାରଣ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିରେ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ଭାଗ ଦେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ମିଳିଥିଲା । ଅବୁ ମଲିହା ନିଜ ବାପାଙ୍କଠାରୁ ରିଝାୟତ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ନବି କରିମ୍ ସ:ଆ:ସ ମସ୍ଜିଦ୍ ମଦିନାର ପ୍ରସାରଣ ନିମନ୍ତେ ଖଣ୍ଡେ ଜମିର ମାଲିକ, ଯିଏ ଅନୁସାରୀ ଥିଲା, ତାଙ୍କୁ କହିଲେ: ତୁମ ପାଇଁ ଏହି ଜମିଖଣ୍ଡକ ବଦଳରେ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଘର ମିଳିବ କିନ୍ତୁ ସେ ସେହି ଜମି ଖଣ୍ଡକ ଦେବାକୁ ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ । ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ସେହି ସମୟରେ ଆସିଲେ ଓ ସେହି ଲୋକଟିକୁ କହିଲେ ତୁମର ଏହି ଜମି ଖଣ୍ଡକ ବଦଳରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଦଶହଜାର ଦିରହମ୍ ଦେବି । ଅତଏବ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅ ତା’ଠାରୁ ସେହି ଜମିକୁ କିଣିନେଲେ । ତା’ପରେ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅ ନବା କରିମ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିଲେ ଓ କହିଲେ ହେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ରସୁଲ୍ ! ଆପଣ ମୋ ଠାରୁ ଏହି ଜମି ଖଣ୍ଡକ କିଣି ନିଅନ୍ତୁ । ଏଥିରେ ମହାଭାଗ ସ:ଆ:ସ ସେହି ଜମି ଖଣ୍ଡକ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କଠାରୁ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଘର ମିଳିବା ପ୍ରତି ବଦଳରେ କିଣିନେଲେ । ପୁଣି ଆପଣ ସ:ଆ:ସ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ସେହି କଥା କହିଲେ ଯେ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ତୁମକୁ ଘର ମିଳିବ । ତା’ପରେ ନବା ସ:ଆ:ସ ଗୋଟିଏ ଇଟା ରଖିଲେ । ପୁଣି ଆପଣ ସ:ଆ:ସ ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ର:ଅଙ୍କୁ ଡାକିଲେ, ସେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଇଟା ରଖିଲେ । ପୁଣି ହଜରତ୍ ଉମର୍ ର:ଅଙ୍କୁ ଡାକିଲେ, ସେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଇଟା ରଖିଲେ । ପୁଣି ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅ ଆସିଲେ ଓ ସେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଇଟା

ରଖିଲେ । ତା’ପରେ ଆପଣ ସ:ଆ:ସ ବାକି ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ ଏବେ ତୁମେମାନେ ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ ଇଟା ରଖ, ସୁତରାଂ ସମସ୍ତେ ଇଟା ରଖିଲେ । **(ମଜ୍ମୁଅଜ୍ ଜଝାଇଦ୍..... ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ-୨୨.... ହଦିସ୍ ନଂ-୧୪୫୨୪..... ବେରୁତ ୨୦୦୧)**

ସେହି ମସ୍ଜିଦ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ସଂପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଏହିପରି ତା’ର ମୂଳଦୁଆ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ସୁମାମା ବିନ୍ ହଜର୍ କୁଶୈରୀ ବର୍ଷନା କରୁଛନ୍ତି ଯେ ମୁଁ ଘେରାବନ୍ଦୀ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲି । ସେତେବେଳେ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅ ଘରୁ ଉଠି ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହିଲେ: ତୁମକୁ ଅଲ୍ଲାହ ଏବଂ ଇସ୍ଲାମର ରାଶ ଦେଇ ପଚାରିଲେ ଯେ କଣ ତୁମେମାନେ ଏକଥା ଜାଣିଛ ଯେ ଯେବେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ ମଦିନା ଆସିଲେ, ସେତେବେଳେ ରୁମାଃ ନାମକ କୃପ ବ୍ୟତୀତ ମିଠା ପାଣିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ୟ କେଉଁଠାରେ ନଥିଲା । ଆପଣ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ କିଏ ଅଛି ଯିଏ ରୁମାଃ କୃପଟିକୁ କିଣିବ ଯଦ୍ଵାରା ସେ ନିଜେ ପାଣି ପିଇବା ସହିତ ଅନ୍ୟ ମୁସଲମାନମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହି କୃପରୁ ପାଣି ପିଇବେ ଏବଂ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ତା’ପାଇଁ ଏହି କୃପଠାରୁ ଉତ୍ତମ ପ୍ରତିବଦଳ ମିଳିବ । ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅ କହିଲେ: ମୁଁ ସେହି କୃପଟିକୁ ମୋ ନିଜ ଧନ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି କିଣିନେଲି ଓ ମୁଁ ନିଜେ ପାଣି ପିଇବା ସହିତ ମୁସଲମାନମାନେ ମଧ୍ୟ ପାଣି ପିଇଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ତୁମେମାନେ ମତେ ସେଥିରୁ ପାଣି ପିଇବାକୁ ରୋକିଛ ଓ ଏହା ଚାହୁଁଛି ଯେ ମୁଁ ସମୁଦ୍ର ପାଣି ପିଇବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହେବି । ଏହା ଶୁଣି ଲୋକମାନେ କହିଲେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ରାଶ ! ଆପଣ ଠିକ୍ କହୁଛନ୍ତି । ପୁଣି ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅ କହିଲେ: ମୁଁ ତୁମକୁ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କର ଓ ଇସ୍ଲାମର ରାଶ ଦେଇ ପଚାରିଲେ କଣ ତୁମେ ଜାଣିଛ ଯେ ମୁଁ ଯୈଶେ ଉସରାଃ ଏବଂ ତକ୍ବୁକ୍ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିଜ ଧନସମ୍ପତି ଦ୍ଵାରା କରିଥିଲି । ଏଥିରେ ଲୋକମାନେ କହିଲେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ରାଶ ଠିକ୍ ଏହିପରି ହୋଇଥିଲା । ପୁଣି ଆପଣ ର:ଅ କହିଲେ: ମୁଁ ତୁମକୁ ଅଲ୍ଲାହ ଓ ଇସ୍ଲାମର ରାଶ ଦେଇ ପଚାରିଲେ ଯେ କଣ ତୁମେ ଜାଣିନାହିଁ ଯେ ଏହି ମସ୍ଜିଦ୍ ନବତ୍ଵ ଯେତେବେଳେ ନମାଜ ପାଠକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସଙ୍କୁଚିତ ହୋଇଗଲା, ସେତେବେଳେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଜମିଖଣ୍ଡକୁ ଅମୂଳ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅମୂଳ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ କିଣି ଏହି ମସ୍ଜିଦ୍ରେ ସାମିଲ କରିଦେବ, ତା’ପାଇଁ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଏହାଠାରୁ ଉତ୍ତମ ଜିନିଷ ମିଳିବ । ସୁତରାଂ ମୁଁ ଏହି ଜମିଖଣ୍ଡକ ନିଜ ହାତରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି କିଣି ମସ୍ଜିଦ୍ରେ ସାମିଲ କରିଦେଲି । ଏବେ ତୁମେମାନେ ଏହି ମସ୍ଜିଦ୍ରେ ଦୁଇ ରେକାତ ନମାଜ ପଢ଼ିବାକୁ ମତେ ରୋକିଛ । ଏହା ଶୁଣି ସେମାନେ କହିଲେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ରାଶ ଏହିପରି ହୋଇଥିଲା । ପୁଣି ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅ କହିଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଅଲ୍ଲାହ ଓ ଇସ୍ଲାମର ରାଶ ଦେଇ ପଚାରିଲେ କଣ ତୁମେମାନେ ଜାଣିନାହିଁ ଯେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ ମକ୍କାଠାରେ ଥିବା ସବିର୍ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହିତ ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ର:ଅ, ହଜରତ୍ ଉମର୍ ର:ଅ ଓ ମୁଁ ଥିଲି । ଯେବେ ପାହାଡ଼ କମିଲା, ସେତେବେଳେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ ସେହି ପାହାଡ଼ ଉପରେ ପାଦ ଛେଡ଼ି କହିଲେ ହେ ସବିର୍ ! ରହିଯାଅ କାରଣ ତୁମ ଉପରେ ଜଣେ ନବା, ଜଣେ ସିଦିକ୍ ଏବଂ ଦୁଇଜଣ ଶହାଦ୍ ଅଛନ୍ତି । ଏହା ଶୁଣି ସେମାନେ କହିଲେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ରାଶ ଏହିପରି ହୋଇଥିଲା । ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅ କହିଲେ ଅଲ୍ଲାହୁ ଅକ୍ବର ! କାବାର ପାଳନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ରାଶ ଏହି ଲୋକମାନେ ମୋ ସମକ୍ଷରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଯାଉଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଁ ଶହାଦ୍ ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପାଇବି । **(ସୁନନେ ନସାଇ..... ହଦିସ୍ ନଂ-୩୨୩୮)**

ମସ୍ଜିଦ୍ ନବତ୍ଵର ପ୍ରସାରଣ ଅଧିକାଂଶ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ର:ଅଙ୍କ ସମୟରେ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିଯୋଗୁଁ ତାହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଇତିହାସ ଓ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥା ଓ ପୁଣି ପ୍ରସାରଣ ସମୟରେ ଯାହା ବର୍ଷନା ରହିଛି, ସେ ସମୟରେ ଏଠାରେ ବତାଇ ଦେଉଛି । ପ୍ରଥମେ ଏକଥା ବର୍ଷନା ହୋଇଯାଉଛି ଯେ ଆଁ ହଜରତ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସମୟରେ ଏହି ମସ୍ଜିଦ୍କୁ ସଂପ୍ରସାରଣ କରାଗଲା- ସେ ସମୟରେ ଏକ ନୋଟ ଏହା ମଧ୍ୟ ରହିଛି ଯେ,

ରବିଉଲ୍ ଅଝୁଲ୍ ମାସ ୧ ହିଜ୍ରା ମୁତାବକ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୬୨୨ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ ନିଜର ପବିତ୍ର ହସ୍ତ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ମସ୍ଜିଦ୍ ଭିତ୍ତି ପ୍ରସ୍ତର ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ମୂଳଦୁଆ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ ମିଟର ଗଭୀର ଥିଲା । ମୂଳଦୁଆ ନିମନ୍ତେ ପଥରରୁ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ଇଟା ଦ୍ଵାରା କାନ୍ଥ ତିଆରି ହେଲା ଓ ଉପରକୁ କାନ୍ଥ କାଦୁଆ ଏବଂ ଖରାରେ ଶୁଖାଯାଇଥିବା ଇଟା ଦ୍ଵାରା ତିଆରି ହୋଇଥିଲା । କାନ୍ଥ କଟାଂ ଇଟା ଦ୍ଵାରା ବନା ହୋଇଥିଲା ।

(ଉକ୍ତ କୁସ୍ତକୁଏ ମଦିନା..... ପୃ-୪୩୦..... ପାକିସ୍ତାନ ୨୦୦୭)

ଏହି ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣର ଇତିହାସ ରହିଛି । ତତ୍ସତ୍ତ୍ଵେ ମସ୍ଜିଦ୍ରେ ପ୍ରସାରଣ ହେବା ଚର୍ଚ୍ଚା ମଧ୍ୟ ଆସିଯିବ । ମସ୍ଜିଦ୍ରେ କାନ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟ ପୌନେମିଟର (ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ମିଟରରୁ ୨୫ ସେଂଟିମିଟର କମ) । ଅର୍ଥାତ୍ ପାଖାପାଖି ଦୁଇରୁ ଅଢ଼େଇ ଫୁଟ୍ ଚଉଡ଼ା ଥିଲା । କାନ୍ଥ ଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚତା ପ୍ରାୟ ସାତ୍ଵେ ତିନିମିଟର ଥିଲା ।

(ଉକ୍ତ କୁସ୍ତକୁଏ ମଦିନା..... ପୃ-୪୩୨..... ପାକିସ୍ତାନ ୨୦୦୭)

ମସ୍ଜିଦ୍ ନବତ୍ଵର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶତାବ୍ଦୀ ମାସ ୧ ହିଜ୍ରା ୬୨୩ ଖ୍ରୀ.ଅରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା **(ଉକ୍ତ କୁସ୍ତକୁଏ ମଦିନା..... ପୃ-୪୩୫..... ପାକିସ୍ତାନ ୨୦୦୭)** ହଜରତ୍ ଖାରିଜା ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ବିନ୍ ସାବିର୍ ର:ଅଙ୍କର ରିଝାୟତ ଅଛି ଯେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ ନିଜ ମସ୍ଜିଦ୍ରେ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରାୟ ୩୫ ମିଟର ଏବଂ ପ୍ରସ୍ଥ ପ୍ରାୟ ୩୦ ମିଟର ରଖିଥିଲେ ।

(ଉକ୍ତ କୁସ୍ତକୁଏ ମଦିନା..... ପୃ-୪୩୬-୪୩୮..... ପାକିସ୍ତାନ ୨୦୦୭)

ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସମୟରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବତ୍ଵର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ

ମୋହରମ ମାସ ୭ ହିଜରୀ ମୁତାବକ ଜୁନ୍ ୨୨୮ ଖ୍ରୀ.ଅରେ ହୋଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଆଁ ହଜରତ୍ ସ:ଆ:ସ ଖୈବର୍ ଯୁଦ୍ଧରେ ବିଜୟୀ ହୋଇ ଫେରିଲେ ସେତେବେଳେ ଆଁ ହଜରତ୍ ସ:ଆ:ସ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ଏବଂ ପୁନଃନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆଦେଶନାମା ଜାରି କରିଥିଲେ । ମସ୍ଜିଦ୍ରେ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ଉତର ଦିଗ ଆଡ଼କୁ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆଉ କିଛି ନିର୍ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଗ ଆଡ଼କୁ ହୋଇଥିଲା । ଉତର ଦିଗ ଆଡ଼କୁ ସାହାବାମାନଙ୍କର କେତେକ ବାସଗୃହ ରହିଥିଲା ସେହି ଦିଗରେ ଜଣେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ଘର ଥିଲା । ତେଣୁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ଘର ଦେବାକୁ ରାଜି ହେଉନଥିଲା । ଅତଏବ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ନିଜସ୍ୱ ପାଣ୍ଠିରୁ ଦଶ ହଜାର ଦିନାର ଦେଇ ସେହି ଘର କ୍ରୟ କରି ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ନବୀ କରିମ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆଁ ହଜରତ୍ ସ:ଆ:ସ ଉକ୍ତ ଭୂମିକୁ ମସ୍ଜିଦ୍ ସହିତ ସାମିଲ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଅତଏବ ଏହିପରି ଭାବରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ହୋଇ ପାରିଥିଲା । ଏହି ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ପରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ମୋଟ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ୧୦୦x୧୦୦ ଜରଅ ଅର୍ଥାତ ୫୦x୫୦ ମିଟର ହୋଇଗଲା ।

(ଜୁସୁଦ୍ଧୁଏ ମଦିନା..... ପୃ-୪୪୭-୪୪୭ ପାକିସ୍ତାନ ୨୦୦୭)

ହଜରତ୍ ଉମର ର:ଅଙ୍କ ସମୟରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ୧୭ ହିଜରୀରେ ହୋଇଥିଲା । ହଜରତ୍ ଅବ୍ଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଉମର ର:ଅଙ୍କଠାରୁ ବର୍ଷତ ଅଛି ଯେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସମୟରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର କଂଚା ଲଗାରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା । ଯାହାର ଛାତ ଖଜୁରୀ ଗଛର ଡାଳରେ ଓ ପତ୍ରରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଖୁଚିଗୁଡ଼ିକ ଖଜୁରୀ ଗଛର ଗଣ୍ଡରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା । ହଜରତ୍ ଅବ୍ଦୁବକର ର:ଅ ତାହାକୁ ସେହିପରି ରହିବାକୁ ଦେଲେ ଓ ସେଥିରେ ନା କିଛି ପ୍ରସାରଣ କଲେ ନା ପରିବର୍ତନ କଲେ । ହଜରତ୍ ଉମର ତାହାର ନୂତନ ନିର୍ମାଣ ଓ ପ୍ରସାରଣ କରାଇଲେ କିନ୍ତୁ ତାହାର ଆକର ଓ ନିର୍ମାଣ ଶୈଳୀରେ କିଛି ପରିବର୍ତନ କରିଲେ ନାହିଁ । ଯେଉଁଭଳି ଥିଲା ସେହି ମୂଳଦୁଆ ଉପରେ ନୂଆ ନିର୍ମାଣ କଲେ । ଛାତ ପୂର୍ବପରି ଖଜୁରୀ ଡାଳ ଓ ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ରହିଥିଲା । ସେ କେବଳ କାଠ ଖୁଚ ଲଗାଇ ଦେଲେ । ହଜରତ୍ ଉମର ର:ଅ ୧୭ ହିଜରୀରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ ନିଜ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଇଲେ । ଏହି ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ପରେ ମସ୍ଜିଦ୍ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ବଢ଼ିଯାଇ ୭୦x୭୦ ମିଟର ହୋଇଗଲା । ଏହି ରିଓୟାତରୁ ଜଣାପଡ଼ୁଛି ଯେ ହଜରତ୍ ଅବ୍ଦୁବକର ର:ଅଙ୍କ ସମୟରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ଆକାର ସେହିପରି ଥିଲା ଯେପରି ରସୁଲେ କରିମ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସମୟରେ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ହଜରତ୍ ଉମର ର:ଅଙ୍କ ନୂତନ ନିର୍ମାଣ ଦ୍ୱାରା ଏହା ବହୁତ ବଢ଼ିଗଲା ।

(ଜୁସୁଦ୍ଧୁଏ ମଦିନା..... ପୃ-୪୪୯..... ପାକିସ୍ତାନ ୨୦୦୭)

ପୁଣି ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅଙ୍କ ଖୁଲାଫତ୍ ସମୟରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ କରାଗଲା ଓ ନୂତନ ରୂପେ ନିର୍ମାଣ ମଧ୍ୟ କରାଗଲା । ଏହା ୨୯ ହିଜରୀର ଘଟଣା । ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ତାହାକୁ ନୂତନ ରୂପେ ନିର୍ମାଣ କରିବା ବେଳେ ତାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଓ ମଜଭୁତ କରିବାପାଇଁ ଜପସମ୍ପଦ ପଥର ବ୍ୟବହାର କଲେ ଓ ସେଥିରେ କଳାକୃତି ଅଙ୍କାଇ ଥିଲେ । କାନ୍ଥରେ ଯେଉଁ ପଥର ଲାଗିଥିଲା, ସେଥିରେ କଳାକୃତି ଖୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ପ୍ରଥମଥର ଧଳା ରଙ୍ଗ ନିମନ୍ତେ ଚୁନ ବ୍ୟବହାର ହେଲା । ଛାତରେ ଶିଶୁକାଠ ବ୍ୟବହାର ହେଲା ।

ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ଯେତେବେଳେ ୨୪ ହିଜରୀରେ ଖଲିଫା ନିର୍ବାଚିତ ହେଲେ ସେତେବେଳେ ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ଯେ, ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ କରାଯାଉ । ଲୋକମାନେ ମସ୍ଜିଦ୍ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ସଂପର୍କରେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହା ବହୁତ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ଅର୍ଥାତ ନମାଜ ଜୁମା ବେଳେ ବିଶେଷ ରୂପେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଏକତ୍ରିକରଣ ହୋଇଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ମସ୍ଜିଦ୍ ବାହାର ଭାଗରେ ନମାଜ ପାଠକାରୀଙ୍କୁ ନମାଜ ପାଠ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା । ଅତଏବ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ସାହାବାମାନଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କଲେ ଏବଂ ସର୍ବସମ୍ମତି କ୍ରମେ ପୁରାତନ ମସ୍ଜିଦ୍କୁ ଭାଙ୍ଗି ତା' ସ୍ଥାନରେ ନୂତନ ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାରିତ ହେଲା । ଦିନେ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ନମାଜ ଜୋହର୍ ପରେ ମଂଚ ଉପରେ ଚଢ଼ି ଖୁଚ୍ଚା ଦେଲେ ଏବଂ କହିଲେ ସକଳ ପ୍ରଶଂସା ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାକ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ମୁଁ ପୁରାତନ ମସ୍ଜିଦ୍କୁ ଭାଙ୍ଗି ତା' ସ୍ଥାନରେ ନୂତନ ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି । ମୁଁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଉଛି ଯେ, ମୁଁ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ତୁଣ୍ଡରୁ ଶୁଣିଥିଲି ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ବି ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ନିର୍ମାଣ କରେ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା ତା'କୁ ସ୍ୱର୍ଗରେ ଏକ ଗୃହ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ମୋ ପୂର୍ବରୁ ହଜରତ୍ ଉମର ଫାରୁକ୍ ର:ଅ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ ଓ ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ମୋ ପାଇଁ ଏକ ଉଦାହରଣ ଥିଲା । ଅତଏବ ସାହାବାମାନଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ସର୍ବସମ୍ମତି କ୍ରମେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାରକୁ ଭାଙ୍ଗି ତାହାକୁ ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଗତ କରିଥିଲି ।

ଯେତେବେଳେ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ମସ୍ଜିଦ୍ ନୂତନ ରୂପେ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ସେତେବେଳେ କେତେକ ସାହାବାମାନେ ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ତ' ଆଉ କେତେକ ସାହାବାମାନେ ଏହାର ସପକ୍ଷରେ ଥିଲେ ଏବଂ ମସ୍ଜିଦ୍ ସଂରକ୍ଷଣ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । କିଛି ସାହାବାମାନଙ୍କ

ମତ ରହିଥିଲା ଯେ, ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାରକୁ ଭଙ୍ଗା ନଯାଉ । ସେହି ସାହାବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ସାହାବା ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅଂଚଳରେ ବସବାସ କରୁଥିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଘର ଉକ୍ତ ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିବାର ଜଣା ପଡ଼ୁଥିଲା । ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମତାମତ ମସ୍ଜିଦ୍ ଭାଙ୍ଗିବା ଓ ନୂତନ ନିର୍ମାଣ ସପକ୍ଷରେ ଥିଲେ ଏବଂ ଆଉ କେତେକ ସାହାବାମାନେ ଏହାର ସପକ୍ଷରେ ନଥିଲେ, ସେମାନେ ଆପତି କଲେ ହଜରତ୍ ଅଫଲ୍ ହ୍ ବିନ୍ ହଫିଦ୍ ବର୍ଷନା କଲେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ମେୟର ଉପରେ ଚଢ଼ି ଲୋକମାନଙ୍କର ରାୟ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ସେତେବେଳେ ମରଫ୍ତାନ୍ ବିନ୍ ହକମ୍ କହିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଏହା ଏକ ପୂଣ୍ୟକର୍ମ । ତେଣୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ରାୟ ନେବା କଣ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାଶୁଣି ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ତାଙ୍କୁ ଧକ୍କା କରି କହିଲେ । ତୁମର କଲ୍ୟାଣ ହେଉ ମୁଁ କୌଣସି ମାମଲାରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟ କରେନାହିଁ । ମତେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଅବଶ୍ୟ ପରାମର୍ଶ କରିବା ଉଚିତ । ମୁଁ ମନଜହ୍ନା କିଛି କରିବି ନାହିଁ ଯାହା କରିବି ଲୋକମାନଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ନେଇ କରିବି । ତା'ପରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ରାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ଉତର ଦିଗରେ ଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ଘରକୁ କିଣି, ଜାଗା ଅଧିଗ୍ରହଣ କଲେ । ଯଦିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦରେ ଆପଣ ର:ଅ ସେହି ସାହାବାମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ରାଶି ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ କିଛି ସାହାବା ନିଜର ଘର ଓ ଜାଗା ଦେବାକୁ ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ । ଚାରିବର୍ଷ ବିତି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି ସୁଫଳ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ହଜରତ୍ ଉବ୍ଦୁଲ୍ଲାଃ ଶୈଲାନି ର:ଅଙ୍କ ଠାରୁ ବର୍ଷତ ଅଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ସେହି ଲୋକମାନେ ନିଜର ଘର ଦେବାପାଇଁ ପଛସ୍ତୁଚା ଦେଇଥିଲେ ଓ ଯୁକ୍ତି ବାତୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅଙ୍କୁ ଏହା କହିବାର ଶୁଣିଛି ଯେ ସେ କହୁଥିଲେ: ତୁମେମାନେ ବହୁତ କଥା କହିସାରିଲଣି । ମୁଁ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସଙ୍କୁ ଏହା କହିବାର ଶୁଣିଥିଲି ଯେ ଯିଏ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାକ ସାନିଧି ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ କରିବ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା ତା' ପ୍ରତିବଦଳରେ ତା' ପାଇଁ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ସେହିପରି ଘର ନିର୍ମାଣ କରାଇବେ ।

ସେହିପରି ହଜରତ୍ ମେହମୁଦ୍ ବିନ୍ ଲବିଦ୍ ର:ଅଙ୍କଠାରୁ ବର୍ଷତ ଅଛି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ପୁନଃନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ମନସ୍ଥ କଲେ ସେତେବେଳେ କେତେକ ଲୋକଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଏହି ଯୋଜନା ପସନ୍ଦ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ମତ ଥିଲା ଯେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ସେହିପରି ରହିବାକୁ ଦିଆଯାଉ ଯେଉଁଭଳି ତାହା ରସୁଲେ କରିମ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସମୟରେ ଥିଲା । ଏହା ଶୁଣି ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ କହିଲେ ଯିଏ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାକୁ ପ୍ରସନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ କରିବ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା ତାହାର ପ୍ରତିବଦଳରେ

ତା ପାଇଁ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ସେହିପରି ଘର ନିର୍ମାଣ କରାଇବେ । ଯେତେବେଳେ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏଥିରେ ରାଜି କରିବାରେ ସଫଳ ହେଲେ ସେତେବେଳେ ରବିଉଲ୍ ମାସ ୨୯ ହିଜରୀ ଅର୍ଥାତ ନଭେମ୍ବର ମାସ ୨୪୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ କେବଳ ଦଶ ମାସ ସମୟ ବ୍ୟତୀତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମୁହର୍ରମ ମାସ ୧ ତାରିଖ ୩୦ ହିଜରୀରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମିତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ସ୍ୱୟଂ ଉକ୍ତ ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଥିଲେ । ଦିନବେଳେ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ରୋଜା ରଖୁଥିଲେ ଏବଂ ରାତ୍ରବେଳା ଯଦି ନିଦ ବାଧ୍ୟ କରୁଥିଲା ସେତେବେଳେ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାରରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଉଥିଲେ । ହଜରତ୍ ଅବ୍ଦୁର ରହମାନ ବିନ୍ ସଫିନା ର:ଅଙ୍କଠାରୁ ବର୍ଷତ ଅଛି ଯେ ମୁଁ ଦେଖିଲି ଯେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ମସଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅଙ୍କ ନିକଟକୁ ଅଣାଯାଇଥିଲା ଓ ମୁଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖିଛି ଯେ ସେ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ କାରିଗରମାନଙ୍କଠାରୁ କାମ କରାଉଥିଲେ ଓ ଯେତେବେଳେ ନମାଜର ସମୟ ହୋଇଯାଉଥିଲା, ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ନମାଜ ପଢ଼ୁଥିଲେ । ବେଳେବେଳେ ସେଠାରେ ଶୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲେ । ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାରରେ ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗ ସ୍ଥିତ କିବ୍ଲା ଦିଗର ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ କିବ୍ଲାର କାନ୍ଥକୁ ସେହି ସ୍ଥାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବାଇ ନେଇଥିଲେ ଯାହା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ରହିଛି ତାହାର ଉତର ଦିଗକୁ ପ୍ରାୟ ୨୫ ମିଟର ବଢ଼ାଇ ଦିଆଗଲା ଓ କିଛିଟା ପ୍ରସାରଣ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ କରାଗଲା । କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ, ଯେଉଁଠି ପବିତ୍ର ହଜରତ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ବଢ଼ାଗଲା ନାହିଁ । ତା'ପରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ମୋଟ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପ୍ରାୟ ୭୫x୮୦ ମିଟର ହୋଇଗଲା ।

ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅଙ୍କ ଶାସନରେ ମସ୍ଜିଦ୍ କାନ୍ଥର ସଂଖ୍ୟା ଛଅ ଥିଲା । ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ପଥର ଉପରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଧଳା ରଙ୍ଗର ଲେପନ କରାଯାଇଥିଲା । ହଜରତ୍ ଖାରଜା ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ବର୍ଷନାଦ୍ୱାରା ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅ ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଫାର ପୂର୍ବ ଭାଗ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ଭାଗର କାନ୍ଥରେ ଆଲୋକ ବାତାୟନ ରଖିଥିଲେ । ମସ୍ଜିଦ୍ ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ପାଇଁ ହଜରତ୍ ଉସ୍ମାନ ର:ଅଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଘରଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇଥିଲେ ସେଥିରେ ଉତ୍ତମ ମୁନିନିନ୍ ହଜରତ୍ ହଫସା ର:ଅଙ୍କ ହୁଜରାଃ (ଘର ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ଏହାର ପ୍ରତିବଦଳରେ କିବ୍ଲା ପଟକୁ ଥିବା କାନ୍ଥ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଦକ୍ଷିଣପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଘର ଦିଆଗଲା । ଏକ ଝରକା ଜରିଆରେ ତାଙ୍କର ଯାତାୟାତ ସେହି ହୁଜରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଥାସମ୍ଭବ ସହଜ କରିଦିଆଗଲା । ଏତଦ୍ୱ୍ୟତୀତ ହଜରତ୍ ଜାଫର୍ ବିନ୍ ଅବ୍ଦୁ ତାଲିଦ୍ ର:ଅଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ

ଯେବେ ସେ କୌଣସି କାମ କରୁନଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୀ କରୁଥିଲେ । ବିଶେଷ ରୂପେ ଇସ୍ଲାମୀୟ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୀ କରୁଥିଲେ । କିରୀଟସ୍ଥାନରେ ଜମାଦର ଧାର୍ମିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଜମାଦର ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଜମାଦ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କୋରାନର୍ ଅନୁବାଦ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବାଞ୍ଚୁଥିଲେ । ନିଜର ତର୍କାଗ୍ର ଜରିଆରେ ସେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଜମାଦର ବାଚା ପହଂଚାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଅନ୍ତେ ତାଙ୍କ ପରିବାରରେ ନିଜ ପତ୍ନୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ସାତ ବର୍ଷ ପୁତ୍ର ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଇଏ ଦୃତୀୟ ପତ୍ନୀ ଅଟନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ପତ୍ନୀଙ୍କଠାରୁ ତଳାକ ହୋଇଯାଇଛି । ପ୍ରଥମ ପତ୍ନୀଙ୍କଠାରୁ ମଧ୍ୟ ସନ୍ତାନ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପିଲାମାନେ ବୋଧ ହୁଏ ଅହେମଦୀ ନୁହନ୍ତି । ଅଲ୍ଲୀ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅହେମଦିତ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ଓ ତାଙ୍କ ସହିତ କ୍ଷମା ଓ ଦୟା ଆଚରଣ କରନ୍ତୁ ।

ମୁବଲ୍ଲିର୍ ସାହେବ ଲେଖୁଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ ରିଷି ଭାଷାରେ କୁରଆନ୍ ଅନୁବାଦ ହେଲା । ସେ ସେଥିରେ କିଛି ଭୁଲ୍ ବାହାର କଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି ତେବେ କୁରଆନ୍ କରାମତ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଢନ୍ତୁ ଓ ଅନୁବାଦରେ ଭୁଲ ବାହାର କରନ୍ତୁ । ସୁତରାଂ ସେ ପନ୍ଦର ଦିନରେ ହିଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କୁରଆନ୍ ଅନୁବାଦ ପଢି ସେଥିରେ ଥିବା ଭୁଲକୁ ଚିହ୍ନିତ କଲେ । ମୁବଲ୍ଲିର୍ ସାହେବ କହୁଛନ୍ତି- ତାଙ୍କର ନମାଜ ପାଠ କରିବାର ଶୈଳୀ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଥିଲା ଯେ ତାହା ଦେଖି ଜର୍ଣ୍ଣୀ ଲାଗୁଥିଲା । ମୋକରମ୍ **Uzgenbqev Artur** ସାହେବ କହୁଛନ୍ତି ବାସ୍ତବିକତା ହେଉଛି ଏହା କି ନୋକ୍ ବେକ୍ ସାହେବ୍ ହିଁ ମତେ ଅହେମଦିୟତର ବାଚା ପହଂଚାଇଥିଲେ । ସେ କହୁଛନ୍ତି ଯେବେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଥିଲି ମତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦେଉଥିଲେ ତାଙ୍କର ଉତ୍ତର ବୁଦ୍ଧିସଙ୍ଗତ ଓ ତର୍କପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ହେଉଥିଲା । ନୋକ୍ ବେକ୍ ସାହେବ୍ ଉତ୍ତମ ଚରିତ୍ରବାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ପୈର୍ଯ୍ୟବନ୍ତ ଓ ସହନଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଚରିତ୍ରକୁ ଦେଖି ମୁଁ ଅହେମଦୀୟତ ଗ୍ରହଣ କଲି । ହଜୁର କହୁଛନ୍ତି: ଯେବେ ମୁଁ ରୋଜ ରଖିବା ପାଇଁ ଆହ୍ମାନ ଦେଲି ଅର୍ଥାତ ନଫଲି ରୋଜା ରଖିବାପାଇଁ, ସେ ସୋମବାର ଓ ଗୁରୁବାର ଦିନ ରୋଜା ରଖୁଥିଲେ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସେ ଖୁଲାଫତର ଆଦେଶକୁ ପାଳନ କରିବା ବାଲା ହେଲେ । ଖୁଲାଫତର ପ୍ରେମୀ ଥିଲେ । ଖୁତବା ଯୁମା ନିୟମିତ ରଖିଆନ୍ ଭାଷାରେ ଶୁଣୁଥିଲେ । ବହୁତ ଦିନମୁଁ ଓ ଉଦାର ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ଖୁସି ମିଳିବାରେ ଲୋକ ଥିଲେ । ବହୁତ ଉତ୍ସାହର ସହିତ ଦାଢ଼ିତେ ଲଲ୍ଲୁହ କରୁଥିଲେ । ଅଲ୍ଲୀ ତାଲା ତାଙ୍କ ସହିତ କ୍ଷମା ଆଚରଣ କରନ୍ତୁ ଓ ଦୟା କରନ୍ତୁ ।

ସେହିପରି ଅଲ୍ଲୀ ତାଲା ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ମୃତକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦୟ ହୁଅନ୍ତୁ ଏବଂ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଏମାନଙ୍କ ସ୍ତରକୁ ଉନ୍ନତ କରନ୍ତୁ । ଆମିନ୍.....

*ପୃଷ୍ଠା- ୧୨ ର ଅବଶିଷ୍ଟାଣ
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ରୂପେ ନିଜ ପ୍ରାୟ ଆକାଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପାଇଲେ । ସାକ୍ଷାତ କରିବାକୁ ଆସିଥିବା ଏହି ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଜର୍ମାନୀର ବିଭିନ୍ନ ଯମାତ ଗୁଡ଼ିକରୁ ଆସି ଏଠାରେ ପହଂଚିଥିଲେ ।
ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅଙ୍କ ସହିତ ଫଟୋ ଉଠାଇବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କଲେ । ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅ ବହୁତ ସ୍ନେହର ସହିତ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କଲମ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଓ ଛୋଟ ବୟସର କୁନି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚକୋଲେଟ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସାକ୍ଷାତକାରର ଏହି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଦିନ ୧:୪୫ ମିନିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ରହିଲା ।*

ଛୋଟ ଛୋଟ ଝିଅ ପିଲାମାନଙ୍କର ତକ୍ରିବେ ଆମିନ୍
ଏହାପରେ ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅ ହଲ୍ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଯେଉଁଠି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ମୁତବାକ ଝିଅ ପିଲାମାନଙ୍କର ତକ୍ରିବେ ଆମିନ୍ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା । ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅ ନିମ୍ନଲିଖିତ ୩୫ଜଣ ଝିଅପିଲାଙ୍କଠାରୁ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍‌ର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଆୟତ ଶୁଣିଲେ ଓ ଶେଷରେ ଦୁଆ କରାଇଲେ ।

ଅଜିଜା ଅଲିଶା ଓହିଦ୍, ଅଜିଜା ତମସିଲା ଅହମଦ୍, ଅଜିଜା ଲବିକା ହମିଦ୍, ଅଜିଜା ଅତିକା ଅମାନ, ଅଜିଜା ବାସରା ରଜା, ଅଜିଜା ଅଲିଜା ମେହମୁଦ୍, ଅଜିଜା ମାହା ଅହମଦ୍, ଅଜିଜା ହିବତୁସ୍ ସବୁର୍ ତାହିର, ଅଜିଜା ଅଦିନା ବୁଶ୍ଟରା, ଅଜିଜା ହାଦିୟା ଅହମଦ୍, ଅଜିଜା ରାବିୟା କରମ୍, ଅଜିଜା ସମରନ୍ ଅତିୟା, ଅଜିଜା ଜନାୟା ଅହମଦ୍ କାହିଲ୍, ଅଜିଜା ଅଲିବା ତାହିର, ଅଜିଜା ଲବିକା କମର, ଅଜିଜା ଜାଜବା ଅକ୍ସା ଅହମଦ୍, ଅଜିଜା ମାଏରା ଲଜ୍ଜା, ଅଜିଜା ରୁମାନା ମୁଦସ୍‌ସିର, ଅଜିଜା ଉଜ୍ଜା ମୀର୍, ଅଜିଜା ଫରୀୟାଲ୍ ଚୌଧୁରୀ, ଅଜିଜା ଫରିହା ଚୌଧୁରୀ, ଅଜିଜା ମାରାବ୍ ଇମ୍‌ତିଆଜ୍ ଓଡ଼ାଜର୍, ଅଜିଜା ଆଲିୟା ଅହମଦ୍, ଅଜିଜା ଆଜିଶା ଅହମଦ୍, ଅଜିଜା ସବା ଖାନ୍, ଅଜିଜା ଦୁଆ ଓସିମ୍, ଅଜିଜା ନାଏଲା ଲଜଲତୁଲ୍ କଦର୍ ଜିଆ, ଅଜିଜା ହିବା ଚିମା, ଅଜିଜା ମଲହତ୍ ଫହିମ୍, ଅଜିଜା ଆଏଶା ଲତିଫ୍, ଅଜିଜା ନାଏଲା ସଇଦ୍, ଅଜିଜା ରାଫିଆ ସଇଦ୍, ଅଜିଜା ଜାଜବା ନସିର ଅହମଦ୍, ଅଜିଜା ହାଲା ପରିସା ତାହିର ଏବଂ ଅଜିଜା ହିରା ସ୍ବାଲେହ୍ ହସନ୍ ।

ତକ୍ରିବେ ଆମିନ୍ ପରେ ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅ ମସ୍‌ଜିଦ୍ ଭିତରେ ଥିବା ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ହଲ୍ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଜୋହର୍ ଏବଂ ଅସର ନମାଜ ଜମା କରି ପଢ଼ାଇଲେ । ନମାଜ ପାଠ ପରେ ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅ ନିଜ ଆବାସସ୍ଥଳୀକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ଫ୍ୟାମିଲି ସାକ୍ଷାତକାର
ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ମୁତବାକ ସକାଳ ଠିକ୍ ସନ୍ଧ୍ୟା ୬:୨୫ ମିନିଟ୍ରେ ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପଦାର୍ପଣ କଲେ ଯେଉଁଠି ଫ୍ୟାମିଲି ସାକ୍ଷାତକାର ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳା ଏହି ସେଶନ୍ରେ ୧୯ଟି ଫ୍ୟାମିଲିର ୭୨ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ପନ୍ଦରଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ରୂପେ ନିଜ ପ୍ରାୟ ଆକାଙ୍କ ସହିତ

ସାକ୍ଷାତ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପାଇଲେ । ସାକ୍ଷାତ କରିବାକୁ ଆସିଥିବା ଏହି ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଜର୍ମାନୀର ୨୭ ଗୋଟି ଯମାତରୁ ଆସି ଏଠାରେ ପହଂଚିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଛି ଫ୍ୟାମିଲି ବହୁତ ଦୂର ଲମ୍ବା ଯାତ୍ରା ଅତିକ୍ରମ କରି ଏଠାରେ ଆସି ପହଂଚିଥିଲେ ।

Iserlohn and Immenhausen ରୁ ଆସିଥିବା ଫ୍ୟାମିଲିଗୁଡ଼ିକ ୨୦୦ କିମି., **Wittlich** ରୁ ଆସିଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ୨୧୦ କିଲୋମିଟର ଏବଂ **Augsburg** ରୁ ଆସିଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ୩୫୦ କିଲୋମିଟର ଲମ୍ବା ଯାତ୍ରା ଅତିକ୍ରମ କରି ଏଠାରେ ଆସି ପହଂଚିଥିଲେ । ଜର୍ମାନୀ ବ୍ୟତିତ ପାକିସ୍ତାନ ଏବଂ ସ୍ୱିଡେନ୍‌ରୁ ଆସିଥିବା କିଛି ଲୋକ ମଧ୍ୟ ସାକ୍ଷାତ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କଲେ । ଏହି ସମସ୍ତ ଫ୍ୟାମିଲିଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟମାନେ ନିଜ ପ୍ରାୟ ଆକାଙ୍କ ସହିତ ସହିତ ଫଟୋ ଉଠାଇବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କଲେ । ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅ ବହୁତ ସ୍ନେହର ସହିତ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କଲମ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଓ ଛୋଟ ବୟସର କୁନି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚକୋଲେଟ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସାକ୍ଷାତକାରର ଏହି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭:୨୫ ମିନିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ରହିଲା । କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅ ନିଜ ଆବାସସ୍ଥଳୀକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ଜଲ୍‌ସା ସାଲାନା ଜର୍ମାନୀର ନାଜିମ୍ ଏବଂ ନାଜିମାତ୍ ମାନଙ୍କର ରାତ୍ର ଭୋଜନ
ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ମୁତବାକ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଜଲ୍‌ସା ସାଲାନା ୨୦୧୯ରେ ଯେଉଁ ନାଜିମ୍ ଏବଂ ନାଜିମାତ୍ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅଙ୍କର ସହିତ ରାତ୍ର ଭୋଜନ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖାଯାଇଥିଲା ଓ ତାହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲଜ୍‌ନାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଥିବା ନମାଜ ହଲ୍ ସହିତ ସଲଗ୍ ହଲ୍ ଭିତରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ଜଲ୍‌ସା ସାଲାନାର ଅଧିକାରୀମାନେ, ନାଏବ୍ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏବଂ ନାଜିମ୍ ମାନଙ୍କର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା ଥିଲା ୮୭, ଯେବେକି ଲଜ୍‌ନା ଜଲ୍‌ସାଗାଃର ନାଜିମା ଆଲା, ନାଏବ୍ ନାଜିମା ଆଲା ଏବଂ ନାଜିମାତ୍ ମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ୬୯ । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଆଜିର ଏହି ରାତ୍ର ଭୋଜନର ଉତ୍ସବରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ ।

ଠିକ୍ ୭:୪୦ ମିନିଟ୍ରେ ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅ ସେହି ହଲ୍ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଏବଂ ଦୁଆ କରାଇଲେ ଏହିଭଳି ଏହି ସମସ୍ତ କର୍ମୀମାନେ ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅଙ୍କ ସହିତ ରାତ୍ରଭୋଜନ କଲେ । ତା'ପରେ ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅ ଠିକ୍ ୮:୧୦ ମିନିଟ୍ରେ ମସ୍‌ଜିଦ୍ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ନମାଜ ମଗ୍ରିବ୍ ଏବଂ ଜଣା ଜମା କରି ପଢ଼ାଇଲେ ।

ଏଲାନାତେ ନିକାହ୍ (ବିବାହ ଘୋଷଣା)
ନମାଜ ପରେ ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅ ୧୯ଗୋଟି ନିକାହ୍ ଘୋଷଣା କଲେ ।

ହଜୁର ଅନଓର ଅ:ବ:ଅ ଖୁତବା ନିକାହ୍ ଏବଂ ମସ୍‌ନୁନ୍ ଆୟାତ ପାଠ କରିବାପରେ କହିଲେ, ଏବେ ମୁଁ କିଛି ନିକାହ୍

ଘୋଷଣା କରିବି । ଅଜିଜା ମାହିଦାଃ ଜଫର୍ ସୁପୁତ୍ରୀ ମଶହୁଦ୍ ଅହମଦ୍ ଜଫର୍ ସାହେବ୍ (ମୂରବୀ ସିଲ୍‌ସିଲା ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ଫହିମ୍ ଅହମଦ୍ ଖାନ୍ (ମୂରବୀ ସିଲ୍‌ସିଲା ସୁଇଜର୍‌ଲ୍ୟାଣ୍ଡ) ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ଓସିମ୍ ଅହମଦ୍ ଖାନ୍ ସାହେବଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା ଫରହାନା ଖୁଲଅତ୍ ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ଅନଓର୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (ଲାହୋର୍, ପାକିସ୍ତାନ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ଉସାବା ଅଦିବ୍ (ମୂରବୀ ସିଲ୍‌ସିଲା, ଏଡ଼ିଶନଲ୍ ନଜାରତ୍ ତାଲିମୁଲ୍ କୁରଆନ୍ ଓ ଓକିଫେ ଆରିଜି ପାକିସ୍ତାନ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଝିଅ ତରଫରୁ ତାଙ୍କ ଭାଇ ରାଫିଲ୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (ଜର୍ମାନୀ) ଓ ପୁଅର ବାପା ମୋକରମ୍ ଅଜହରୁଲ୍ ହକ୍ ସାହେବ୍ (ଜର୍ମାନୀ) ଓକିଲ୍ ହୋଇଥିଲେ ।

ଅଜିଜା ଅରୁବ୍ ନାସିର୍ (ଓକିଫା ନୌ) ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ତାହେର୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (ମୂରବୀ ସିଲ୍‌ସିଲା ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍, ଅଜିଜମ୍ ସୁହେବ୍ ନାସିର୍ (ଜାମିଆ ଅହେମଦୀୟା ଜର୍ମାନୀର ଶାହିଦ୍ କ୍ଲାସ୍‌ର ଛାତ୍ର) ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସାଦିକ୍ ନାସିର୍ ସାହେବଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା ନୁରୈନ୍ ମେହରୁ ଅହମଦ୍ (ଓକିଫା ନୌ) ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ମୁଶ୍‌ତାକ୍ ଅହମଦ୍ ତଠା ସାହେବ୍ (ଫ୍ରାଙ୍କଫୁର୍ ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ଆମିର୍ ମେହମୁଦ୍ (ଓକିଫେ ନୌ) ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ଶାହିଦ୍ ମେହମୁଦ୍ ସାହେବ୍ (ଓବର୍ସ୍ ହାଇଜନ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା ଇଲ୍‌ଜା କାଲିଦ୍ (ଓକିଫାଏ ନୌ) ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ହାନୁ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (ଫ୍ରାଙ୍କଫୁର୍ ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ କାସିଦ୍ ଅହମଦ୍ (ଓକିଫେ ନୌ) ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ଜର୍‌ଫାନ୍ ସାହେବ୍ (ଦରାଏ ଆଜଶ, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଲା ।

ଅଜିଜା ଇମ୍‌ରାନା ଜାଓଫ୍ ଅହମଦ୍ (ଓକିଫାଏ ନୌ) ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ଅହସଦ୍ ଜାଓଫ୍ ସାହେବ୍ (ଉଫନ୍ ବାଗ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ଦାନିୟାଲ୍ ଅହମଦ୍ (ଓକିଫେ ନୌ) ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ଇଲ୍‌ୟାସ୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (ମାଜନିଜ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା ହସ୍‌ବାନା ସଲିମ୍ ତୁର୍ (ଓକିଫାଏ ନୌ) ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ସଲିମ୍ ଅହମଦ୍ ତୁର୍ ସାହେବ୍ (ନଓରଦ୍‌ରଶ୍ଟାଡ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ରାହିଲ୍ ହଫିଜ୍ ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ହଫିଜ୍ ସାହେବ୍ (ରୌଡେସ୍ ହାଏମ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା ଦୁର୍ରେ ମକ୍‌ନୁନ୍ ଅଜୁମ୍ (ଓକିଫାଏ ନୌ) ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ଉଲ୍‌ଫତ୍ ହୁସୈନ୍ ଅଜୁମ୍ ସାହେବ୍ (ମରହୁମ୍, ହେଓଗ୍‌ଜ୍ ହାଏମ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ହାରୁନ୍ ଅହମଦ୍ ମୁବାରକ୍ ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ମେହମୁଦ୍ ମୁବାରକ୍ ସାହେବ୍ (ହୁଏଗ୍‌ଜ୍ ହାଏମ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଝିଅର ଓକି ତାଙ୍କ ଭାଇ ବିଲାଲ୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ ଅଟନ୍ତି ।

ଅଜିଜା ମୁନଜ୍ଜାଃ ଭଜି (ଓକିଫାଏ ନୌ) ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ଫହ୍ରିମ୍ ଅହମଦ୍ ଭଜି ସାହେବ୍ (ଏଡ୍‌ନଗନ, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ କଲିମ୍ ଅହମଦ୍ ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ନଜମ୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (ହାଏଲ୍‌ବେରୁନ, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା ଜାରା ଅହମଦ୍ ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ଆମାର୍ ହୁମାୟୁଁ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (କାନାଡା)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ମୋହସିନ୍ ଅମଜ୍‌ଜଦ୍ (ଓକିଫେ ନୌ) ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ତାରିକ୍ ଅମଜ୍‌ଜଦ୍ ସାହେବ୍ (ଆମେରିକା)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା ସଦଫ୍ ଇକବାଲ୍, ସଲିମ୍ ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ନସିମ୍ ଇକବାଲ୍ ସାହେବ୍ (ଓକିଫେ ନୌ) ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ମିର୍ଜା ନଜମ୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (ହେମ୍‌ବର୍ଗ, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା ମାହିରାଃ ନଜିବ୍ ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ନଜିବ୍ ଅହମଦ୍ ମଲକ୍ ସାହେବ୍ (ରାଏନ୍ ହାଏମ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ଉସ୍ମାନ୍ ତାହେର୍ ହନିୟ୍ (ଓକିଫେ ନୌ) ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ହନିୟ୍ ସାହେବ୍ (ଷୋଟେନ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା ମନାହିଲ୍ ବର୍, ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ଓସିମ୍ ଅହମଦ୍ ବର୍ ସାହେବ୍ (ଓଲଡ୍ ବର୍ଗ, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ଅକିଲ୍ ବାବର୍ ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ବାବର୍ ଜଲାଲ୍ ସାହେବ୍ (ମୌର୍, ଫିଲ୍‌ଡ୍‌ନ୍ ଓଲଡ୍‌ହୁସ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା କାଶିଫା ଅଜିଜ୍ ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ଅଜିଜୁଲ୍ଲାଃ ସାହେବ୍ (କରୋନ୍‌ବର୍ଗ, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ତାରିଗ୍ ଅହମଦ୍ ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ଇର୍ଫାନ୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (ଦରାଏ ଅଏଶ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ

କରାଗଲା ।
ଅଜିଜା ହାଦିୟା ଅହମଦ୍ ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ମୋହମ୍ମଦ୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (ମୌର୍‌ମନ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ସୟଦ୍ ଶହଜାଦ୍ ଅହମଦ୍ ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ସୟଦ୍ ହାମିଦ୍ ମକ୍‌ରୁଲ୍ ସାହେବ୍ (ନୌଏସ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା ଫାମିୟା ଅହମଦ୍ ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ କଦିର୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (ବର୍ଲିନ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ଫରାସତ୍ ଅହମଦ୍ ଓଡ୍‌ଜାଲତ୍ ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ବିଶ୍ୱାଉର୍ ଅହମଦ୍ ଓଡ୍‌ଜାଲତ୍ ସାହେବ୍ (ହୋହନ୍ ଶଟାଜନ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା ମୁବଶିରାଃ ଭଜି ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ଅଲୀ ଭଜି ସାହେବ୍ (ରେଡ୍‌ଷ୍ଟ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ମୋହରାନ୍ ମନ୍‌ସୁର୍ ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ମନ୍‌ସୁର୍ ଅହମଦ୍ ଭଲ୍ ସାହେବ୍ (ଲାହୋର୍, ପାକିସ୍ତାନ, ହାଲ୍ ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଅଜିଜା ଗଜାଲା ଇରଶାଦ୍ ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ଇରଶାଦ୍ ଅହମଦ୍ ଖାନ୍ ସାହେବ୍ (ମୁରବୀ ସିଲ୍‌ସିଲା ପାକିସ୍ତାନ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ଓଲିଦ୍ ଅହମଦ୍ ଖାନ୍ ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ନଜମ୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (ଫ୍ରାଙ୍କଫ୍ରଟ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଝିଅର ଓଲି ପାକିସ୍ତାନରେ ଅଛନ୍ତି, ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଝିଅର ଭାଇ ମୋକରମ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ଅହମଦ୍ ଖାନ୍ ସାହେବ୍ ଅଫ୍ ଜର୍ମାନୀ ଝିଅର ଓକିଲ୍ ଅଟନ୍ତି ।

ଅଜିଜା କିରନ୍ ଜନ୍‌ଜୁଆ ସୁପୁତ୍ରୀ ମୋକରମ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ଅନିସ୍ ଜନ୍‌ଜୁଆ ସାହେବ୍ (ଫ୍ରେଦ୍‌ରଶ୍‌ଡ୍ରୋଫ୍, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ନିକାହ୍ ଅଜିଜମ୍ ଗଜନଫର୍ ଅଲୀ ସୁପୁତ୍ର ମୋକରମ୍ ନଜିର୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ (ମରହୁମ୍) ବାଦ୍‌ହୁମ୍ ବର୍ଗ, ଜର୍ମାନୀ)ଙ୍କ ସହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ହଜରତ୍ ଅମୀରୁଲ୍ ମୁନିନିନ୍‌ଜ୍ ନୀତି ବାଣୀ
“ଯଦି ତୁମେ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଯେ, ତୁମକୁ ଇହକାଳ ଓ ପରକାଳରେ ସଫଳତା ମିଳୁ ଓ ତୁମେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିକ୍ଷୟପ୍ରସ୍ତୁ କର, ତେବେ ପବିତ୍ରତା ଅବଲମ୍ବନ କର, ନିଜକୁ ସୁଧାର ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଉତ୍ତମ ଚରିତ୍ରର ନମୁନା ଦେଖାଅ, ତେବେ ନିଶ୍ଚିତରୂପେ ସଫଳ ହେବ ।”
(ଖୁଦ୍‌ବା ଜୁମା ପ୍ରଦତ୍ତ ୧ ଜାନୁୟାରୀ ୨୦୧୬)
ତାଲିକେ ଦୁଆ: Anisha Begum, Jamat Ahmadiyya, Kerang (Odisha)

ହଜରତ୍ ଅମୀରୁଲ୍ ମୁନିନିନ୍‌ଜ୍ ନୀତି ବାଣୀ
“ଆମେ ଅହେମଦୀମାନେ ହିଁ ସଂସାରବାସୀଙ୍କୁ ଇସ୍ଲାମର ସୁନ୍ଦର ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ କରାଇବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ଜରୁରୀ କଥା ହେଉଛି ଏହା କି ଆମକୁ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହେବ ।”
(ଖୁଦ୍‌ବା ଜୁମା ପ୍ରଦତ୍ତ ୩ ଫେବୃୟାରୀ ୨୦୧୬)
ତାଲିକେ ଦୁଆ: Sajid Khan S/o Sultan Ahemad & Family, Jamat Ahmadiyya, Madhuban Paradip (Odisha)

ନୂରୁଲ୍ ଇସ୍ଲାମ୍ ବିଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଗତ
ଏହି ଦେୟମୁକ୍ତ ନଂ ରେ ଫୋନ କରି ଆପଣମାନେ ମୁସଲିମ୍ ଯମାତ୍ ଅହେମଦୀୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜ୍ଞାନ ହାସଲ କରିପାରିବେ ।
ଦେୟମୁକ୍ତ ନଂ: ୧୮୦୦ ୧୦୩୩ ୨୧୩୧
ସମୟ: ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ସକାଳ ୮:୩୦ ରୁ ରାତି ୧୦:୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଛୁଟି ରହିବ)

ଏହି ସଂଖ୍ୟାରେ ଓଡ଼ିଆ ଡି.ଟି.ପି ଜନିତ କେତେଗୋଟି ଅସଲ ଅକ୍ଷର ସଠିକ ଲେଖା ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଦ୍ୱିତୀୟ ତ, ଅଂତ, ଅଂତ । ପାଠକ ପାଠିକାମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଉକ୍ତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ସଠିକ ପଢ଼ିନେବେ ।

ସଦକତୁଲ୍ ଫିତର୍ ପଇଠ କରିବା

ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାଃ ରମଜାନୁଲ୍ ମୁବାରକ୍‌ର ବାବରକତ୍ ପବିତ୍ର ରମଜାନ୍ ମାସ ଏପ୍ରିଲ୍‌ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦଶକରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଅଛି । ଇସ୍ଲାମରେ ଫିତରାନା ପଇଠ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସାଆ ମାପର ଶସ୍ୟ (ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ୨ କିଲୋ ୭୫୦ ଗ୍ରାମ) ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଅଛି । ଯମାତ୍‌ର ସଦସ୍ୟମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶରହ୍ (ମାପ) ସହିତ ପବିତ୍ର ରମଜାନ୍ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଦଶକଦିନ ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ସଦକତୁଲ୍ ଫିତର୍ ପଇଠ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।

ଯେହେତୁ ଭାରତର ପ୍ରଦେଶଗୁଡ଼ିକରେ ଶସ୍ୟ (ଗହମ, ଚାଉଳ)ର ମୂଲ୍ୟ ଅଲଗା ଅଲଗା ରହିଥାଏ ସେଥିଯୋଗୁଁ ନିଜ ସ୍ଥାନୀୟ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଶରହ୍ (୨ କିଲୋ ୭୫୦ ଗ୍ରାମ ଶସ୍ୟ) ମୁତାବକ ଫିତରାନାର ରାଶି/ ଅର୍ଥ ପଇଠ କରନ୍ତୁ । ପଞ୍ଜାବ ପ୍ରଦେଶ ପାଇଁ ଏ ବର୍ଷ ମୁଣ୍ଡ ପିଛା ସଦକତୁଲ୍ ଫିତର୍‌ର ଅର୍ଥରାଶି ପଂଚାବନ (୫୫/-) ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଅଛି ।

ସ୍ଥାନୀୟ ଯମାତ୍‌ରେ ଗରୀବ ଓ ଅଭାବି ଲୋକ ଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଦକତୁଲ୍ ଫିତର୍‌ର ମୋଟ ଅର୍ଥରାଶିରୁ ନବେ ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥରାଶି ମଜଲିସ୍ ଆମେଲାର ପରାମର୍ଶ ଓ ଫଏସଲା ପରେ ବଂଟା ଯାଇପାରିବ । ବାକି ଅର୍ଥରାଶିକୁ ମର୍ଜିଲ୍‌ରେ ଜମା କରିବାକୁ ହେବ । ଯେଉଁ ଯମାତ୍‌ରେ ଗରୀବ ଓ ଅଭାବି ଲୋକ ନଥିବେ ସେହି ଯମାତ୍‌ରୁ ଅସୁଲ୍ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ଅର୍ଥରାଶି ସଦର୍ ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ଅହମଦୀୟାର ଯମାତି ଆକାଉଣ୍ଟରେ ରଖିବାକୁ ହେବ ।

ସ୍ୱସ୍ତ ହେଉ କି ଫିତରାନାର ଅର୍ଥରାଶି ମସ୍‌ଜିଦ୍ ଇତ୍ୟାଦିର ଆବଶ୍ୟକତା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାର ଅନୁମତି ନାହିଁ ।

ଇଦ୍ ଫଶ୍

ଏହି ଚାନ୍ଦା ହଜ୍‌ରତ୍ ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଆ:ସଙ୍କ ସମୟରୁ ପ୍ରଚଳନ । ଏହି ଫଶ୍‌ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହା ଥିଲା କି ଯେଉଁଠି ଖୁସି ଓ ଆନନ୍ଦ ଅବସରରେ ମଣିଷ ନିଜର ଖୁସି ପାଇଁ ପୋଷାକ, ଖାଦ୍ୟପେୟ ଏବଂ ଦାଓ୍ୱତ (ନିମନ୍ତ୍ରଣ) ଇତ୍ୟାଦିରେ ଅନେକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥାଏ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉପହାର ମଧ୍ୟ ଦେଇଥାଏ, ସେଠି ସେହି ଖୁସି ସମୟରେ ଦାନ (ଧର୍ମ)ର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ମଧ୍ୟ ମନେରଖୁ । ଅହେମଦୀମାନେ ତ ବୟତରେ ଏ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଧର୍ମକୁ ସଂସାର ଉପରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବେ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅହେମଦୀଙ୍କଠାରୁ ଏ ଆଶା କରାଯାଉଅଛି ଯେ ସେ ଖୁସି ଓ ଆନନ୍ଦର ଉତ୍ସବ ଅବସରରେ ଧର୍ମର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ମନେରଖୁ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଚରିତାର୍ଥ କରିବାପାଇଁ ହଜ୍‌ରତ୍ ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଆ:ସଙ୍କ ଯୁଗରେ ଏଥିପାଇଁ ରୋଜଗାର କରୁଥିବା ଅହେମଦୀମାନେ ମୁଣ୍ଡ ପିଛା ଏକଟଙ୍କା ଦେଉଥିଲେ । ଯାହା ସେ ସମୟ ଅନୁସାରେ ବହୁତ ବଡ଼ ଅର୍ଥରାଶି ଥିଲା । ଏବେ ଯେହେତୁ ଆଗକୁ ଇଦ୍‌ଲ୍ ଫିତର୍ ଆସୁଅଛି ତେଣୁ ନିଜର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ ସେହି ଇଦ୍ ଦିନ ମଧ୍ୟ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥରାଶି ଏହି ବିଭାଗରେ ପଇଠ କରାଯାଉ । ଇଦ୍ ଫଶ୍‌କୁ ଇଦ୍ ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ମଧ୍ୟ ସମୟରେ ପଇଠ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ହେଉଛି ମର୍ଜିଲ୍ ଚାନ୍ଦା । ତେଣୁ ସବୁତକ ଅର୍ଥ ସଦର୍ ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ଅହେମଦୀୟାର ଖଜାନାରେ ଜମା ହେବା ଜରୁରୀ । ଏହି ଅର୍ଥରାଶି ସ୍ଥାନୀୟ ଯମାତ୍‌ରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ନାହିଁ । ଜୟାକମୁଲ୍ଲାଃ
(କାଏମ୍ ମକାମ୍ ନାଜିର୍ ବୟତୁଲ୍ ମାଲ୍ ଆମଦ୍ କାବିଆନ୍)

କଲାମୁଲ୍ ଇମାମ୍ (ପୁଗଅବତାରଙ୍କ ବାଣୀ)
“ତୁମେ ଆପୋଷରେ ଖୁବ୍ ଶିନ୍ଦ୍ର ସୁଲାଇ କର ଓ ନିଜ ଭାଇମାନଙ୍କ ଦୋଷ କ୍ଷମାକର କାରଣ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛି ଦୁଷ୍ଟ ଯିଏ ନିଜ ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ସୁଲାଇ କରିବାକୁ ରାଜି ହୁଏ ନାହିଁ ।”
(କଶିଡ଼ି ନୁହ୍, ରୁହାନି ଖଜାଜନ୍, ଖଣ୍ଡ-୧୯, ପୃ-୧୨)
ତାଲିକେ ଦୁଆ: Abdul Chand & Family, Jamat Ahmadiyya, Kerang (Odisha)

କଲାମୁଲ୍ ଇମାମ୍ (ପୁଗଅବତାରଙ୍କ ବାଣୀ)
“ପବିତ୍ର କୋରାନକୁ ବୁଝିବା ଓ ତା’ ମୁତାବକ ହିଦାୟତ୍ ପାଇବା ପାଇଁ ଅସଲ ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ତକ୍ୱା (ଅର୍ଥାତ୍ ଧର୍ମପରାୟଣତା)”
(ମଲ୍‌ଫୁଜାତ୍, ଖଣ୍ଡ-୫, ପୃ-୧୨୧)
ତାଲିକେ ଦୁଆ: Idrish Khan, Jamat Ahmadiyya, Kerang (Odisha)

